

den Aktivitéitsberäich akzeptéiert sinn an och praktizéiert ginn.

Fënneftens, wéi gëtt dann d'Anhale vum Gesetz garantéiert?

D'CSSF kann dofir Geldbousse spriechen am Fall, wou verschidde Bestëmmunge vum Gesetz net respektéiert ginn, besonnesch wann d'Notifikationsobligatiounen net agehale ginn oder wann d'CSSF net déi Informatiounen kritt, déi se gären hätt.

Här President, Dir gesitt, de Gesetzesprojet 5978 leet vill Wäert drop, dass minoritär Aktionäre geschützt ginn, dass de Präis, dee se fir hir Titre kréien, fair a gerecht ass. D'Prozedur ass strikt am Gesetz geregelt a leeft ënnert der Opsicht vum der CSSF. Mir droen domadder den Ufuerderunge vum der europäescher an der nationaler Jurisprudenz Rechnung.

Merci zum Schluss alle Membere vum der Justizkommission fir déi konstruktiv Bäitrag bei der Ausaarbechtung vum deemem Projet de loi. Merci och, eemol sief dat erlaabt, den Hären Daniel Ruppert aus dem Justizministère, dem Laurent Besch, Sekretär vum der Justizkommission, och dem Charel Hurt aus der CSV-Fraktioun, déi vill kompetent Aarbecht am Hannergrond geleescht hunn. Awer och e spezielle Merci un eise Justizminister fir déi gutt Zesummenaarbecht.

► **Plusieurs voix.**- Aaahhh!

► **M. Gilles Roth** (CSV), *rapporteur.*- Jo. E kritt net ëmmer Streech.

(*Interruption*)

► **M. Xavier Bettel** (DP).- Ech hunn dat och scho gemaach.

(*Hilarité*)

► **M. Gilles Roth** (CSV), *rapporteur.*- Här Minister, an dass Dir dem Rapporteur eng grouss Marge gelooss hutt, fir an deem Dossier zu engem Konsens ze fannen.

De schréftleche Rapport vum der Commission juridique gouf eestëmmeg ugeholl. De Gesetzesprojet, dee schaaft zum Schluss Rechtssécherheet a misst eigentlech de legitimen Interesse vum dem Secteur Rechnung droen an den Uspréch vum eiser Finanz- a Wirtschaftsplatz gerecht ginn.

Ech ginn och duerfir den Accord vum eiser CSV-Fraktioun a soen lech Merci fir d'Nolauschteren. Entschëllegt mech, Här President, dass et bësse méi laang war wéi geschat, mä dat soll d'nächst Kéier net méi geschéien.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Rapporteur. Elo kritt d'Wuert als éischt agedroe Riednerin d'Madame Lydie Polfer.

Discussion générale

► **Mme Lydie Polfer** (DP).- Här President, ech mengen, et kruten elo eng Rei Leit hei Merci gesot. An ech ka mech deene Mercien och nëmmen uschléissen. Et krut awer een nach net Merci gesot, an ech wëilt dat dann emol als Alleréischtt maachen. Dat ass de President vum der Commission juridique an de Rapporteur vum deemem Gesetz, den Här Gilles Roth, deen déi Diskussiounen, déi laang an déi ganz ausféierlech Diskussiounen, déi mer an der Commission juridique iwwert dësen Text haten, wierklech op eng ganz kompetent Aart a Weis gefouert huet an ons erlaabt huet, de Rapport hei à l'unanimité unzehuelen.

Ech mengen, et ass hei elo net méi d'Plaz an et ass och guer net néideg, an den Detail vum deemem Gesetz hei anzegoen. Den Här Rapporteur huet dat op eng ganz ausféierlech Aart a Weis gesot.

Ech wëll nëmme just hei nach eng Kéier ënnersträichen, datt mer déi Diskussiounen, quitte datt mer haut elo net méi vill vläicht driwwer schwätzen, mä datt mer an der Kommissioun awer ganz ausféierlech driwwer geschwat hunn iwwert dat, wéi een de juste Prix, wéi deen definéiert gëtt. An ech mengen, déi Léisung, déi mer fonnt hunn, ass eng équilibréiert Léisung, déi wierklech d'Rechtssécherheet gëtt. Well mir sinn hei an engem Fall, wou d'Rechtssécherheet eng vum deene ganz wichtege Konditiounen ass.

Dofir ginn ech hei mat rouegem Gewëssen och den Accord vum eiser Fraktioun zu deemem Gesetz.

► **Une voix.**- Très bien!

► **Mme Lydie Polfer** (DP).- An nach eng Kéier, ech schléisse mech all deene Mercien un.

► **M. le Président.**- Merci der Madame Polfer. Als nächste Riedner ass den Här Braz agedroen.

► **M. Félix Braz** (*déi gréng*).- Ech wëll och just d'Zoustëmmung vum der grénger Fraktioun bréngen a mech och de Mercien un de Rapporteur uschléissen.

► **M. le Président.**- Merci. Den Här Henckes als leschten agedroene Riedner huet d'Wuert.

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- Merci, Här President. Ech wollt och dem President-Rapporteur, dem Gilles Roth, e grouss Merci soen, well et wor eng schweier Aarbecht, déi en hei ze bewältegen hat.

Ech wëll och drop hiweisen, datt mer elo schonn zënter 2002 iwwer esou ee Gesetzesprojet diskutéieren. Dat heescht, et huet laang gedauert, mä et ass awer zu engem gudden Resultat komm.

Ech géif just d'Regierung bieten, wa se elo schonn op deem gudden Wee ass, fir fir d'Actionnaires minoritaires eppes ze maachen, an dat maache mer jo elo mat deemem Gesetzesprojet, datt mer awer och nach den Actionnaires minoritaires d'Recht solle ginn, fir Punkten op eng Assemblée générale ze bréngen, op den Ordre du jour, an datt se och kënnen un de Verwaltungsrot Froe stellen an déi beäntwert kréien. Da wiere mer mat der Législatioun a Frankräich, Däitschland an an der Belsch och op engem Niveau.

Dat gesot, wëll ech den Accord vum der ADR zu deemem Gesetzesprojet bréngen.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Henckes. Den Här Bodry huet nach d'Wuert gefrot.

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Jo, Här President, ech wollt och am Numm vum der LSAP-Fraktioun den Accord vum eise Reien zu deem heiten Text bréngen. Et ass en Text, dee sécherlech e bësse méi technescher Natur ass, deen dobauss bei der breeder Öffentlichkeit sécherlech net esou op Interessi stéisst, wéi dat bei aneren Texter de Fall ass. Mä et ass awer e wichtegen Text.

Ech mengen, et ass och gutt, dass Lëtzebuerg sech vu senger traditioneller ultraliberaler Position hei ewechbeweeget huet a bereet ass, och hei am Sënn vum enger gewëssener Protektioun vum engem Deel vum Aktionären ze légiféréieren. Dat ass e positive Punkt.

An deem Sënn also och den Accord vum eiser Säit an e Merci och un de Rapporteur an un all déi, déi un dem Zustanekommen eigentlech vum deem heiten Text mat implizéiert waren.

Merci.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Bodry. Elo kritt d'Wuert den Här Justizminister François Biltgen.

► **M. François Biltgen**, *Ministre de la Justice.*- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, et ass ganz interessant, wéi wirtschaftlech a politesch schrecklech wichteg Dossieren hei ëmmer esou ganz séier duergginn. Dat huet eppes domat ze dinn, dass ganz oft gesot gëtt, datt sinn technesch, juristesch Projeten an et stinn der nach vill méi hannendrun. Et huet awer och eppes mat där gudder Aart a Weis ze dinn, wéi dee Projet hei beschafft gouf.

Déi éischt Saach ass, wéi ech de Moien d'Virschau am „Lëtzebuurger Wort“ gelies hunn, do stoung emol net dran, dass dee Projet haut géif kommen. Geschter stoung awer an deemselwechten „Lëtzebuurger Wort“ an de Wirtschaftssäiten, dass, well dee Projet elo haut kënnt, RTL Group d'Aktien ëm 7,7% gestiege sinn. Et ass also schonn eppes, wat eng gewësse Bedeitung huet, an ech mengen, de Rapporteur huet de ganzen Historique gemaach, wéi dat Ganz vir sech gaang ass.

Ech wëll och dofir, an dat ass wierklech keng Floskel, lech all Merci soen an der Commission juridique, awer ganz besonnesch dem Rapporteur. En huet hei gesot, de Gilles Roth, de Justizminister hätt em eng gewësse Latitude gelooss, fir hei ze schaffen. An dat war och de Wonsch vum Justizminister.

Hei huet och missen de Rapporteur mat ville Leit schwätzen, fir ze kucken, dass mer hei eppes maachen, wat équilibréiert ass, wou net op eemol déi eng Interessen dobauss vu Lobbye géintenaner ausgespillt ginn. An ech weess, dass ganz, ganz, ganz vill Aarbecht vum Rapporteur hei hannendrustoung. An ech mengen, och dat ass en Element, dass mer et hei faerdegbruecht hunn, ganz séier iwwert de Projet ze fueren, obwuel eigentlech de Projet nach méi Diskussioun erwënscht hätt. Mä d'Haaptsaach ass, mir maachen hei e ganz gudden Projet.

An ech wëll dann och soen, dass et - an e puer Riedner hunn et schonn hei gesot - e wichtege Broch awer ass mat enger Vergaangenheet. Fréier hu mer ëmmer gesot, zu Lëtzebuerg maache mer esou mann wéi méiglech Gesetzer, esou liberal wéi méiglech. Nëmme vill Kapital a Gesellschaft op Lëtzebuerg, a mir halen eis eraus. Mir sinn zënter enger Partie Jore schonn amgaang, op e Wee ze goen, fir ze soen, mir hätte gären en uerdentlecht Kommerzialrecht.

Ech mengen, den Här Henckes huet nach e puer Froen opgeworf. Ech ginn elo net drop an. Ech wëll just soen, mir sinn amgaang, an do hutt Dir och eng Ennerkommission an der Chamber hei geschaf, fir eist ganzt Gesetz vum 1915, eist ganzt Kommerzialrecht vum dem Gesellschaftsrecht, fir dat ze iwwerdenken, fir do eng propper Linn anzébréngen, fir net méi ëmmer tèschent Belsch a Franséisch hin an hier ze goen, mä e kloert Lëtzebuurger Recht iwwert d'Gesellschaften ze maachen.

Hei ass een Element dovun, a mir fueren domadder weider. An zesumme wäerte mer dat doten och nach, géif ech mengen, an deem nächste Joer ouni Problem packen.

Ech soen lech Merci.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Här Justizminister François Biltgen. Domadder wier d'Diskussioun ofgeschloss, a mir kommen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 5978 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 5978 ass ugeholl mat 59 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval (par M. Lucien Clement), Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher (par Mme Nancy Arendt), Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden (par M. Raymond Weydert), Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis (par M. Jean-Paul Schaaf), Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessa Scholtes, MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler (par Mme Marie-Josée Frank), Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Fernand Diederich, Georges Engel, Ben Fayot, Claude Haagen (par M. Ben Scheuer), Jean-Pierre Klein (par Mme Claudia Dall'Agnol), Lucien Lux (par M. Roger Negri), Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz (par M. Ben Fayot);

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen, Paul Helminger, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Félix Braz), François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter;

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(**Assentiment**)

Dann ass dat esou décidéiert.

Mir kommen dann elo zum Projet de loi 6316 iwwert de Stroummarché an zum Projet de loi 6317 iwwert de Gasmarché, déi mer zesummen an enger Diskussioun behandelen. Hei ass d'Riedezäit nom Modell 2 festgeluecht. Et hu sech bis elo ageschriwwen: déi Hären Eischen, Helminger, Kox, Henckes an Urbany. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum deenen zwee Projeten, den honorabelen Här Alex Bodry. Här Bodry, Dir hutt d'Wuert.

7. 6316 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 1er août 2007 relative à l'organisation du marché de l'électricité

6317 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 1er août 2007 relative à l'organisation du marché du gaz naturel

Rapports de la Commission de l'Économie, du Commerce extérieur et de l'Économie sociale

► **M. Alex Bodry** (LSAP), *rapporteur.*- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, bei dësem Gesetzesprojeten 6316 an 6317 geet et haaptsächlech ëm d'Ëmsetzung vum zwou europäeschen Direktiven. Si stellen e weidere Bausteen duer an der Organisatioun vum dem nationalen an dem europäeschen Energiemaart fir Stroum a fir Gas.

Dës zwee Texter bedeiten och eng weider Etapp an der europäescher Energiepolitik, wéi se zënter der Mëtt vum den 90er Joren an d'Wee geleet ginn ass. Ech wëll drun erënneren, dass et eigentlech lassgaangen ass konkret 1996 mat der éischter EU-Direktiv iwwert d'Liberaliséierung vum Stroummaart. An zwee Joer méi spéit war et de Gasberäich, deen drukomm

ass; eng éischt Direktiv '98 zur Liberaliséierung vum deem doten Energiesektor.

(**Mme Lydia Mutsch prend la présidence.**)

2003, also e puer Joer méi spéit, ass et zu enger éischter Revisioun eigentlech komm vum deene Maartregelen, wéi se an den éischten Texter festgeluecht si ginn. Déi 2003er Direktiv huet dann hiren Nidderschlag hei zu Lëtzebuerg fonnt an de Gesetzter vum 1. August 2007, déi also dee sougenannten zweeten Energiepak dann och an nationaalt Recht ëmgasat hunn.

Nach haut ass d'Gesetz vum 2007, dat mer elo iwwert déi heiten Texter..., déi Gesetzter vum 2007, eent fir de Stroum, eent fir de Gas, stellen haut nach ëmmer eigentlech d'Grundlag vum der Organisatioun vum deenen Energiemäert hei zu Lëtzebuerg duer a si bleiwen also och bestoen, quitte dass mer se haut an e puer wesentleche Punkten ëmännere respektiv compléitéieren.

Déi Direktive respektiv déi national Texter, déi se ëmsetzen, regelen ënner anerem d'Organisatioun an de Fonctionnement vum Stroum- a vum Gasmaart, den Zougang op déi dote Mäert, d'Kritären an d'Prozedure bei Ausschreibungen, d'Capacitéitsgenehmegungen an d'Exploitatioun vum deene verschiddenen Netzer.

Interessant ass et nach eng Kéier duerzustellen, dass eigentlech déi dräi Haaptschrëttler vum der europäescher Reguléierung, wéi mer se och hei a Lëtzebuerg ëmgasat hunn, wéi folgt ausgesinn: éischtens emol d'Regelung vum Netzzougang vum Drëtter, zweetens d'Reguléierung vum der Netznotzung an den Netzzuschlëss, an drëtzens d'Entflechtung vum den Netzbetreiber, de sougenannte Prinzip vum Unbündling.

2009, also zwee Joer nodeem mer eigentlech déi Texter aus dem zweeten Energiepak hei zu Lëtzebuerg transposéiert haten, ass et da weidergaangen um Niveau vum der EU mat engem weideren, engem drëtten Energiepak, zu deem dann ënner anerem och déi Direktiven 2009/72 an 2009/73 gehéieren, déi mer haut haaptsächlech iwwert déi heiten Texter wëllen an nationaalt Recht ëmsetzen.

Mir maachen dat - dat wëll ech awer och gläichzäitig soen - mat enger gewëssener Verspéidung op den offizielle Kalenner, wat och dann derzou gefouert huet, dass mer eis eigentlech geflass hunn, fir et nach ronnzébréngen, fir déi heiten Texter mat Zäit, also viru Mëtt Juli, hei am Plenum vum der Chamber kënnen ze diskutéieren an och ofzestëmmen.

Dës Gesetzesprojete si virun engem knappe Joer, den 3. August 2011, hei vum deemolege Wirtschaftsminister, dem Jeannot Krecké, déposéiert ginn. De Statsrot huet säin Haaptavis den 31. Januar 2012 gemaach. An am Fong zënter dass deen Avis vum Statsrot virläit, huet sech d'Wirtschaftskommission an net manner wéi néng Sitzunge vum 8. Februar bis zum 29. Juni, wou de Rapport ugeholl ginn ass, mat deenen doten Texter befaasst.

Texter, déi eng Rei vu juristesche Froen opgeworf hunn. Texter, déi natierlech awer och an deem heite Fall eng ganz Rëtsch vu politeschen Aspekter mat sech bréngen, sief et, wat d'europäesch Ausrichtung vum der Energiepolitik ugeet, sief et awer och, wat déi national Prioritéiten ubelaangt.

Duerfir och en décke Merci fir déi awer Detailarbecht, déi huet misse gemaach ginn, un u sech eise Sekretär vum der Kommissioun, mä awer och d'Mataarbechter vum Energieministère, déi eis fir all déi Aarbechten do zur Verfügung stoungen, respektiv och un de Minister, deen och deelweis deene Sitzunge bäigewunnt huet, fir haaptsächlech och op déi politesch Froe kënnen anzegoen, déi sech an deem Zesummenhang do gestallt hunn.

Dëse Rapport, deen ech haut mëndlech virdroen, ass a senger schréftlecher Form den 29. Juni, also d'lescht Woch, bei enger Enthaltung fir déi zwee Projeten ugeholl ginn. Ech wëll hei net op den Detail vum eisen Aarbechten agoen. Dat fannt Der alles an deenen zwee schréftleche Rapporten. Ech wëll awer bei där mëndlecher Presentatioun, mengen ech, e bësse déi wesentlech legislativ Ännerunge probéieren duerzustellen, an dat richtegt Licht ze récken.

Dës zwee Gesetzter, si ähnele sech ganz an hirem Inhalt, duerfir schwätzen ech ëmmer global, quitte dass d'Stroumgesetz eenzel zousätzlech Elementer huet, déi een am Gastext net esou ermëfënt. Mä et kann een dat awer fir de Gros also zesummen hei diskutéieren an och duerstellen.

Dës Gesetzer definéieren och de Kader awer, nieft deenen zwou Haaptdirektiven, déi ech virdu genannt hunn, vun enger Deelëmsetzung vun enger anerer Direktiv respektiv awer och eng Deelëmsetzung vun der nationaler Energiestrategie, déi och vun der Regierung festgeluecht ginn ass, besonnesch wat d'Aspekter Versuergungssécherheet, Stroum- a Gasproduktioun ugeet, awer och wat de Volet vun der nohalterger Energieversuergung hei zu Lëtzebuerg ubelaangt. All dës Aspekter vun der nationaler Energiepolitik ginn also duerch déi heiten Texter an iergendenger Form och mat beréiert.

A wesentleche Punkte ginn déi zwee Grondgesetzer vun 2003 ëmgeännert oder vervollständegt. An dat, géif ech mengen, ouni Ausnahm an engem positive Sënn. Dës Korrekturen, déi op europäeschem Plang an elo op nationalem Plang virgeholl ginn, fousseu eigentlech op den Erfahrungs Terrain, op deem, wat och vun Dysfonctionnementer festgestallt ginn ass mat deene bestehenden alen Texter, déi Schwächen, déi sech gewisen hunn an deenen Texter.

Et geet also drëm, fir hei u sech déi Mäert - Stroum a Gas - besser ze reglementéieren wéi dat bis elo de Fall war. Et geet drëm, dass d'Energjemäert méi transparent, méi konsumentefrëndlech an och méi op gi fir eng fair Konkurrenz. Dat sinn am Fong déi dräi Haaptobjektiver vun deenen europäeschen Texter, déi mer dann och wëllen hei korrekt an d'nationaalt Lëtzebuerger Recht ëmsetzen.

Hei geet et also ëm den Zougang zu den Netzer an hir Gestiou, fir esou den Transport an d'Verdeelung vun erneierbarem Stroum a Gas och ze garantéieren. Mat deem doten Deelaspekt gëtt eng Direktiv 2009/28 iwwer d'Förderung vun der Notzung vun erneierbaren Energien och zousätzlech hei an d'nationaalt Recht ëmgesat.

Hei elo a gerafften Form déi wesentlech Neierung vun deenen zwee Gesetzesprojeten, wéi se elo an hire Versionen hei zur Ofstëmmung virleien.

Éischtens, ech hu gesot, eng Hauptzilrichtung vun deenen heiten Texter ass, d'Rechter vun de Konsumenten, den Energiekonsumenten ze stäerken. Dat geschitt haaptsächlech iwwer zwee Weeër.

Éischtens emol ginn eng Rei vu Regele festgeluecht, déi d'Informatioun vum Konsument verbessere par rapport zu deem, wat haut virgeschriwwen ass.

An zweetens awer gëtt et nei Regeln, wat d'Modalitéite beim Wiessel vun engem Fournisseur op deen aneren ubelaangt. Dir wësst, dass zënter Joren d'Méiglechkeet besteet, fir eigentlech fräi säi Liwwerant un Energie, sief et Stroum, sief et Gas, erauszesichen. Do war et bis elo esou, dass do awer gewëssen Délaie waren, déi relativ laang waren. Dat konnt ee bis zwee Méint daueren, ier eigentlech e Wiessel vun engem Fournisseur op deen aneren effektiv ginn ass. Hei gesinn elo d'Gesetzestexter vir, dass eigentlech dräi Wochen no der Demande muss kënnen dee Wiessel vun engem Fournisseur op deen anere vustattgoen.

De Client, dee säi Fournisseur wiesselt, dierf do duerch och keng speziell Fraise verrechent kréien. E muss also och fréizäiteg op seng Rechter higewise ginn. De Client résidentiel - ëm dee geet et, also den Otto Normalverbraucher - muss och en Zougang zu senger Verbrauchs-, senger Konsumdaten hunn an och stänneg iwwer Verbrauch a Käschtpunkt informéiert ginn.

Mir hunn och profitéiert als Kommissioun, iwwer en Amendement op eng aner Fro nach eng Kéier anzugeen. Dat war déi vun - loosse mer soen - dem Schutz vun dem Konsument, dee seng Rechnungen net bezilt. Ech mengen, nom allgemenge Vertrag ass et natierlech esou, wann een natierlech seng Obligatiounen vum Vertrag net respektéiert, dat ass d'Bezuele vun enger Dëngschtleeschung, déi ee kritt, dann ass déi aner Partei natierlech am Recht, fir déi Dëngschtleeschung ze kappen.

Mir wëssen awer, dass mer et natierlech bei Energiefroer mat Gidder ze dinn hunn, déi aus dem normale Beräich erausginn, déi anescht muss behandelt ginn, well se zum Deel liewenswichtig sinn. An duerfir gëtt et jo eng Rei vu Schutzbestëmmungen an eisen aktuellen Texter, fir ze verhënnere, dass et vun haut op muer eigentlech zu engem Ofbroch vun der Fourniture vun Energie kënn.

Do hu mer, géif ech soen, eng Deelextensioun vun deem Schutz gemaach, deen déi Leit hunn, besonnesch wann et sech ëm Sozialfäll handelt. Do ass et esou, dass elo eigentlech deen Délai vun der leschter Consumatioun, bis et zum Ofbrieche vun der Stroum- a vun der Gasversuergung kënn, vu 14 Deeg haut op ee Mount

eropgesat gëtt, wéi dat och an aneren auslänneschen Texter de Fall war. Mir wollten also do och e Geste maache par rapport zu deene Leit, déi sech do an enger schwieriger Situatioun befannen.

Zweete Punkt, deen et derwäert ass, ervirzeesträichen, nieft also där Suerg ëm d'Verbesserung vun der Situatioun vum Konsument, ass d'Aféierung zu Lëtzebuerg vum „smart metering“, also dem intelligenten Ofliese vum Energieverbrauch. Dat ass also och eng Iddi, déi op europäeschem Plang promouvéiert gëtt a wou sech zënter geraumer Zäit och zu Lëtzebuerg Gedanke gemaach gëtt, wéi een dat intelligent Zielen, dat intelligent Ofliese vum Energiekonsum hei zu Lëtzebuerg kéint rationell organiséieren.

Ech mengen, et ass kloer, dass dat progressiv wäert derzou féieren, dass déi traditionell Zielapparater duerch digital Apparater wäerten ersat ginn. Si erméiglechen en automatiséiert Ofliese vun den Haushaltszähleren.

D'Regierung huet zu deem doten Thema eng Etüd erstelle gelooss, déi zënter Enn Februar 2011 virläit. An déi Etüd kënn zur Schlussfolgerung, dass e generaliséierten Zielsystem fir Lëtzebuerg technesch méiglech ass. Och eng Käschten-Notzen-Analys ergëtt, dass esou en intelligent Zielsystem fir Stroum a Gas - et kann ee sech och denken, dass dat och fir aner Vecteuren, fir de Waasserberäich, kéint uwendbar sinn - laangfristeg och en ökonomeschen Notze fir eist Land bréngt.

Aus dësem Grond ass och décidéiert ginn, fir an dësem Text dëst Zil vun engem generaliséierten Zielsystem hei zu Lëtzebuerg gesetzlech ze verankeren. Eng gemeinsam an interoperabel national Infrastruktur ass als Iddi zréckbehale ginn. Et ass um Régulateur, dem ILR, ze preziséieren, wat d'Fonctionnalitéit, wat d'Technik a wat d'Organisatioun vun deem „smart metering“-System do ugeet.

D'Netzbedreier gi selbstverständlech mat agebonnen a si sinn och un e kloren Timing gebonnen, dee mer hei probéiert hunn am Gesetz festzehalen. Et ass esou, dass bis spéitstens den 1. Juli 2015 soll deen dote System ugefaang ginn installéiert ze ginn a bis Enn 2018 soll e spéitstens fäerdeg sinn. Dat si manner ambitiéis Ziler, wéi se am urspréngleche Regierungstext dra waren, awer och aus der Iwwerleeung eraus, dass hei nach momentan technesch Développementer völeg amgaang sinn, alles am Floss ass. A wann ee wëllt déi richteg Décisioun huelen, muss ee sech do e bëssen Zäit huelen, ier ee kann de richtigen technesche Choix och hei maachen.

Ech wëll awer soen, dass all déi Opérateure vun den Netzer schonn elo enk zesummeschaffen. An dësen Deeg ass et och esou wäit komm, dass eng Lettre d'intention do gemeinsam ënnerschriwwen ginn ass vun deenen eenzelnen Netzbedreier am Stroum- an am Gasberäich, wou se soen, dass se wëllen zesummeschaffen, dass se sech wëllen an engem GIE oder an enger anerer juristescher Struktur fannen, fir also do déi richteg Choixen ze treffen an eng gemeinsam Bedreiwung och vun deem nationale System do duerchzuféieren.

Drëtte Punkt, deen et derwäert ass, ervirzeesträichen an deenen heiten Texter, dat ass, dass hei elo kloergestallt gëtt, dass Stroum a Gas, déi op der Basis vun erneierbaren Energiequelle produzéiert gi sinn, e garantéierten Zougang kréien zu den Transport- an zu de Veredelungsnetzer. Et si Regeln agefouert ginn, fir eng Diskriminatioun vun deenen doten erneierbaren Energien ze verhënnere. An iwwert deen dote Wee, mengen ech, gëtt eigentlech och awer den Terrain besser preparéiert, fir e weideren Essor och vun den erneierbaren Energien hei zu Lëtzebuerg méiglech ze maachen.

D'erneierbar Energië gehéieren och ewell am Text zu de sougenannten Obligations de service public. Dat sinn also Obligatiounen, déi à la rigueur kënnen den Acteuren och imposéiert ginn. A bei de Genehmigungen zu neie Produktionscapacitéite gëtt an Zukunft och dem Kritär vun der Errechnung vun den 20% un deem Zil bei den erneierbaren Energië Rechnung gedroen. Also gesäit een hei och, wéi déi drëtt Direktiv, déi ech genannt hunn, wéi déi hei probéiert ginn ass mat an déi heiten Texter ze integréieren.

Dee véierten Akzent, dee gesat gëtt duerch déi nei Gesetzesprojeten, an dat ass geschitt hei iwwert den Amendement, deen an der Kommissioun diskutéiert ginn ass an deen och favorable aviséiert ginn ass herno vum Statsrot, iwwer Amendement also ass duerch dës Gesetzesprojet och eng legal Basis geschafe gi fir d'Ëmsetzung vun engem nationale Konzept iwwert d'Elektromobilitéit, also e relativ rezent Thema.

En Thema awer, wat eis, mengen ech, och muss beschäftegen. An och an dësem Punkt wëllt d'Regierung eigentlech agräfen. D'Regierung wëllt eigentlech net einfach nokucken, wat um Terrain geschitt. Si wëllt verhënnere,

dass och do sech Entwécklung maachen, déi herno kontradiktöresch ginn. An d'Suerg vun der Regierung ass an deem dote Punkt, fir en nationalen, geuerdnete System hei kënnen opzebauen.

Och zu deem Punkt, ähnlech wéi dat beim „smart metering“ de Fall ass, ass eng Etüd am Opdrag vun der Regierung rezentierweis erstallt ginn, den 19. Dezember 2011 ass den Datum, dee se dréit. An hire Konklusione kënn déi doten Etüd och zum Schluss, dass den Opbau vun enger nationaler, öffentlecher Infrastruktur a Partnerschaft, natierlech de Stat, d'Gemeengen a privat Netzbedreier, eigentlech déi richteg Optioun ass.

Den Text, dee mer elo hei zur Ofstëmmung virleien hunn, preziséiert, dass déi öffentlech Bornen, déi öffentlech Opluedstatiounen fir Elektrogefierer, dass déi zu den elektreschen Installatiounen gehéieren, also Deel vun deem öffentleche Stroumnetz sinn. An dës Käschte fanne sech dann och logescherweis erëm an den Netznutzungstariffer. D'Käschte vum Opbau vun deem Elektromobilitéitsnetz ginn am Endeffekt vun den Niddregspannungscienté gedroen, well si jo och eigentlech déi sinn, déi herno dat Netz wäerten notzen.

Allerdéngs gesäit den Text och vir - dat ass eng ganz flexibel Dispositioun, déi dran ass -, dass et och méiglech ass, dass de Stat sech un deem Opbau oder der Exploitatioun an um Ënnerhalt vun dësen öffentlechen Infrastrukture wäert kënnen bedeelegen. Do bleift also nach Spillraum fir eng allgemeng politesch Diskussioun. Och dësen Text, wat also en neien Text ass, ass an den Ae vun der Kommissioun den Ausdrock vun awer engem daitleche Wëlle vun der politescher Säit, fir d'Elektromobilitéit hei zu Lëtzebuerg weider an deenen nächste Joren ze entwéckelen.

De fënnefte Punkt, dat ass d'Verstärkung vun der Onofhängegkeet vun der Regulatiounsautoritéit, dem ILR. Den ILR gëtt méi autonom a sengem Fonctionnement a völeg onofhängeg, wat seng Décisiounen ugeet. Dës strikt Regeln, déi elo hei am Text verankert ginn, sollen eng politesch Aflossnahm op d'Décisiounen vum Régulateur verhënnere.

D'Gesetz vun 2007 gesäit vir, dass am Fong sämtlech Décisiounen vum ILR musse vum zustännegen Minister nach approvéiert ginn. Deen neie System, dee gesäit just nach eng Méiglechkeet vun enger Reconsideratioun vir, eng Aart „recours gracieux“, déi de Minister kann aleee bei dem ILR, wann d'Décisiounen geholl sinn.

Opgrond vun der Opposition formelle vum Statsrot hu mer deen Text esou wäit och nach ëmgeschriwwen, dass elo déi Méiglechkeet, dass et zu enger Reconsideratioun kënn, nach ageschränkt gëtt eigentlech op d'Hypothesen, wou et sech ëm d'Festleeung vun den Tariffer handelt, a wann de Minister mengt, dass do duerjer géif verstouss gi géint d'Orientéierung vun der nationaler Energiepolitik an domadder och iwwer vläicht falsch Tariffer kéint d'Versuergungssécherheet vum Lëtzebuerger Land an dem Energiesecteur a Fro gestallt ginn.

Sechste Punkt. De Régulateur kann an Zukunft och sougenannten initiativ Moossnamen huelen, fir d'Netzbedreier ze encouragéieren, fir d'Qualitéit an och d'Wirtschaftseffizienz vun hiren Dëngschtleeschungen ze verbessere. Dat geschitt natierlech iwwer d'Tariffer vun der Netznutzung. Ech dierft hei am perséinlechen Numm d'Hoffnung ausdrécken, dass déi Incitatiounen vum Régulateur net nëmmen op de Beräich vun der Präisreduktioun ausgeriicht sinn, mä dass effektiv, wéi den Text et seet, och d'Suerg muss sinn, eng héich Qualitéit vun der Versuergung ze garantéieren. Ech mengen, déi zwee Aspekter mussen eigentlech vum Régulateur berücksichtegt ginn.

Siwente Punkt. Lëtzebuerg optéiert weider fir e Régime dérogatoire, wat d'Trennung vun dem Propriétaire vun den Transportnetzer an dem Bedreier vun deenen Netzer ugeet. Mat Malta an Zypern hu mer do als kleng EU-Staten eng Derogatioun kritt. Lëtzebuerg also géif do weider den Unbundling op deem dote präzise Punkt net duerchféieren, wéi dat an deene meeschten anere Länner obligatoresch ass.

Mä et ass awer och esou, dass den Text eng Rei vun Iwwerwaachungsméiglechkeete virgesäit, zemools wann et esou ass, dass den Netzbedreier Deel vun engem vertikal integrierte Betrib ass. Et geet och drëm, an deem dote Fall eng Verälschung vun der Konkurrenz ze verhënnere.

Aachten a leschte wesentleche Punkt, deen duerch déi heiten Texter an der Diskussioun zumindest dran ass, dat ass d'Fro vum Atomstroum. Dat ass och eng Diskussioun, zum Deel vun Ëmweltverbänn respektiv och déi gréng Fraktioun huet déi mat hei erabruucht. Mir hu politesch diskutéiert déi Fro: Ass et méiglech eigentlech an esou engem Text, an engem nationalen Text wéi deem heiten, e Verbuet vum Import vun Atomstroum festzeschreiwen?

D'Kommissioun ënnerstëtzt selbstverständlech d'Regierung a fuerdert d'Regierung weider op, eng Politik hei ze féieren, déi eigentlech kritesch ass zum Atomstroum, déi och drop ausgeriicht ass, dass Cattenom net soll weider verlängert ginn.

Op där anerer Säit awer schéngt et eis aus evidente juristesche Grënn net méiglech ze sinn, fir hei unilateral an engem nationalen Text, am Kader vun der Europäescher Unioun, virzuschreiwen, dass Atomstroum net méi dierft importéiert ginn. Mir hunn et hei mat engem europäeschen, integrierten Netz eigentlech ze dinn, wat d'Energieversuergung ugeet. De Prinzip vum Bannemaart ass d'fräi Zirkulatioun vun de Gidder a vun de Servicier, wou selbstverständlech d'Energie och dozougehéiert.

Lëtzebuerg ass Member vun Euratom. Euratom huet a sengem Objet stoen eigentlech och, dass d'Atomenergie soll weider kënnen bestoe bleiwen. All déi Iwwerleeunge féieren eis dozou, fir ze soen, dass et eis juristesche méi wéi fragwürdeg schéngt, fir op esou ee Wee ze goen.

Et muss een och soen, dass bis elo keen anert europäescht Land op deen dote Wee geet. An och Eisträich huet entre-temps kloergemaach duerch eng Regierungsdeklaratioun, dass Eisträich aus juristesche Grënn - deeneselwechten, déi mir hei och opweisen - net géif drun denken, fir national an e Verbuet vum Import vun Atomstroum ze goen, esou dass et hei also eng ganz Rëtsch vu rationalen Argumenter gëtt an engem Rechtsstat, fir ze soen, dass mer deen dote Schrëtt hei net kënnen maachen.

Madame Presidentin, ech géif kuerz nach op zwee Punkten agoen, déi eis nach méi laang beschäftegt hunn an der Kommissioun, an och dann den Accord vu menger Fraktioun zu deem heiten Text hei abréngen.

Mir haten et mat enger Opposition formelle vum Statsrot ze dinn. Mir si scho frou, mir si gewinnt, dass mer der e bësse méi hu bei eenzelnen Texter, a mir waren eigentlech scho ganz houfreg, dass mer eng Opposition formelle hei nëmmen hate bei deem heiten Text. An dat begräift dee Punkt, deen ech schonn ugeschnidden hu vun de Relationen tëschent den Décisiounen vum ILR an der Méiglechkeet vum Minister, déi Décisiounen kënnen a Fro ze stellen.

Do hu mer der Opposition vum Statsrot Rechnung gedroen. Mir hunn eis ganz staark un deem franséische Mechanismus orientéiert, wou elo also virgesinn ass, dass nëmmen a ganz präzisen Hypothesen de Minister kann eng Reconsideratioun froe beim ILR vun enger Décisioun, déi geholl ginn ass.

Da bleift awer den ILR selbstverständlech fräi, seng éischt Décisioun ze confirméieren oder seng éischt Décisioun da ganz oder deelweis ëmzënnere. Et war also eigentlech och eis Suerg, dass een déi Onofhängegkeet vum ILR och net a Fro stellt duerch hei eng Bestëmmung, well dat och e wesentlecht Merkmal vun deenen europäeschen Direktiven ass, déi mer hei ëmsetzen.

Den zweeten a leschte Punkt, dee mer opwerfen, betrëfft eigentlech kee vun den Inhalter vun deenen heiten zwee Gesetzestexter. E betrëfft awer de bestehenden Text vun de Gesetzer vun 2007, an zwar den Artikel 65, wou am Fong festgeluecht gëtt, dass bei Verstéiss géint dat heite Gesetz den ILR d'Méiglechkeet huet, fir eng ganz Rëtsch vun administrative Sanktiounen festzeleeën.

Wat de Statsrot stéiert an eigentlech och eis Kommissioun stéiert, aus Iwwerleeunge vu Rechtsprinzipien, ass dat, dass net prezis gesot gëtt, wat fir eng Bestëmmungen eigentlech vun deem heite Gesetz kënnen sanktionéiert ginn.

Et gëtt allgemeng gesot: Verstéiss géint dat Gesetz. Or, an deem Gesetz hei sinn Dispositiounen dran, déi méi oder manner wichtig sinn, méi oder manner zwéngend sinn. An duerfir wär et eigentlech am Sënn vu Rechtssécherheet, wär et gutt, wann d'Regierung sech kéint duerchëngen, fir eis bei enger nächster Geleeënheet vläicht mat engem Text ze befaassen, wou probéiert gëtt, op déi dote Schwaachpunkten eigentlech vun eise Gesetzer vun 2007 ze reagéieren an ze probéieren, besser ze definéieren, bei wat fir enge Verstéiss wierklech déi administrativ Sanktiounen vum ILR kënnen spillen.

Madame Presidentin, Dir Dammen an Dir Hären, mat dëse Gesetzesprojeten iwwer Gas a Stroum, déi, wéi gesot, zu engem ganz groussem Deel identesch sinn, iwwerhuele mer nei europäesch Regeln an eist nationaalt Recht, mä gläichzäiteg stelle mer awer och d'Weiche fir eng ambitiéis, eng eegen Energiepolitik, déi op Nohaltegkeet an op wirtschaftlech Effizienz setzt.

Mir sinn eis all bewosst, dass d'Energiefro eng zentral politesch Fro ass, am Schnëttstelleberäich eigentlech ass vun der Ëmweltpolitik, vun der Wirtschaftspolitik a vun der Sozialpolitik.

Dësen Text schénkt eis och konform ze sinn, net nëmmen zu der europäescher Strategie, mä och zu der nationaler Energiestrategie, wéi d'Regierung se definéiert huet. Duerfir bieden ech Iech, am Numm vun der Kommissioun, deen heiten Text ze stëmmen, an ech géif och da gläichzäiteg den Accord vun der LSAP-Fraktioun zu deenen Texter hei abréngen.

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **Mme la Présidente.** - Merci dem Rapporteur. Als éischte Riedner ass den honorablen Här Félix Eischen agedroen. Här Eischen, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Félix Eischen (CSV).** - Merci, Madame Presidentin. Dir Dammen an Dir Hären, et geet haut Rieds iwwer e Sujet, deen eis schonn an de leschte Jore vill beschäftegt huet an deen eis an den nächste Joren och nach vill beschäftege wäert. An et sollt een och ni midd ginn, ëmmer erëm drun ze erënneren, dass et keng Selbstverständlechkeet ass, dass, wann een op de Knäppchen dréckt, d'Luucht ugeet an dass de Gas einfach esou do ass. Gradesou wéineg wéi et selbstverständlech ass, dass mir weiderhin esou mat dem Energieverbrauch an dem Unzape vun den Energiequelle kënnen ëmgoen, wéi d'Mënschheet dat an de leschte Jorzéngte gemaach huet.

D'Ëmännerung vum Gesetz vum 1. August 2007 iwwert d'Organisatioun vum Gas- an Elektrizitéitsmarché op Initiativ vum Europäesche Parlament a Conseil ass a ganz ville Beräicher en technesche Virgang. Mä et weist awer och op d'Noutwendegkeet hin, ëmmer erëm iwwert den delikate Marché vun der Energie ze schwätzen an en ze verbesseren am Sënn vun der Ëmwelt, der Nohaltgkeet an och dem Konsument. An et ass gutt, dass, wann an deem Beräich Ëmstänn erkannt ginn, déi net an der Rei sinn, dann och séier reagéiert gëtt, esou wéi mer dat haut maachen.

De Rapporteur Alex Bodry ass a sengen Ausféierungen - fir déi ech him wëll ausdrécklech félicitéieren, gradesou wéi fir seng remarquabel Detailaarbecht an der Kommissioun och - op d'Noutwendegkeet vun deenen Upassungen agaangen. Wat ass virewech d'Haapterkenntnis?

De Bannemaart vun der Elektrizitéit an dem Gas fonctionnéiert net esou wéi e soll. D'Transparenz vum Marché léisst einfach vill ze vill ze wënschen iwwreg. Déi fair Konkurrenz ass net genuch garantéiert an d'Protektioun vum Endkonsument gradesou wéineg.

Mir hunn am Joer 2007 zwou europäesch Direktiven iwwert d'Gas- an d'Stroumliberaliséierung ëmgesat, déi jo zum Zil haten, e regelrechte Bannemaart fir d'Energie ze schafen. Et sollt en effizienten, vernetzten an transparente Maart ginn, an deem de Verbraucher de fräie Choix sollt hunn tëschent de verschidene Stroum- a Gasliwweranten an deen och fir all Fournisseur sollt zougänglech sinn. Kuerz, et ass an deenen Direktiven drëms gaangen, d'Aktivitéit vun der Produktioun a vun der Fourniture ze liberaliséieren.

Et ass dann och an deem Kontext zu enger klorer Trennung komm tëschent dem Transport an dem Verdeeel vun Energie. Och wa mir dat hei zu Lëtzebuerg méi oder wéineger gutt hikruten, goufen et awer an Europa Problemer mat der Ëmsetzung vun der Liberaliséierung, esou dass d'Kommissioun der Meenung war, dës Direktiven nach eng kéier missen op de Leescht ze huelen an d'Kaderbedéngungen nei ze definéieren.

Dat, wat déi europäesch Richtlinnen hei virschreiwen, si kloer Messagen: d'Verstäerkung vum Konsumenterecht, d'Ofséchierung vun der Produktioun an der Liwwerung, mat allen Niewenoplage vu Sécherheet, an d'Drophischeffung vun den 20/20-Ziler, de garantéierten Accès un d'erneierbar Energien, d'Kreatioun vun enger legaler Basis fir d'Ëmsetzung vun der elektrescher Mobilitéit, d'Verstäerkung vun der Onofhängegkeet vum Régulateur an ënnerstëtzen Moosnamen, fir de Gestionnaire vum Réseau zu méi Qualitéit an Effizienz ze encouragéieren.

Wat elo d'Verstäerkung vum Konsument senge Rechter ugeet, ass dat sécher ëmmer ze begrëssen. U sech kann een et bal esou résuméieren, dass et hei drëms geet, dem Endverbraucher déi Informatiounen ze ginn, déi hie soll hunn, fir dann ze verstoen, wat a wéi vill hie brauch an zu wat fir engem Präis, fir dann och esou säin Energiekonsum ze optimiséieren, sensibel drop ze sinn, an dann och, wa méiglech, Konsequenzen aus sengem Verhalten ze zéien, spréch och eventuell den Ubidder séier kënnen ze wiesselen.

Hei geet vu maximal dräi Woche Rieds. Ze hoffe bleift bei dëser Fräiheet, dass et trotzdem net ze vill Gehuddels am Marché gëtt. Et muss ee sech jo och e wéineg an d'Haut vum Ubidder eraversetzen, dee mat dëse Bestëmmungen

en immense Va-et-vient vu Clientë kéint kréien, obschonn dëst zu Lëtzebuerg, bei deene puer Ubidder, e klenge Problem wäert sinn, wann dann iwwerhaapt.

Och d'Afféiere vun den intelligente Miesssystemer ass begrëssenswäert - de Rapporteur hat schonn driwwer geschwat -, well se de Grondstee solle si fir eng méi aktiv Participatioun vun eis Consommateuren am Energiemaart. De sougenannten „smart metering“ soll beim Stroum bis 2018 zu 95% ëmgesat sinn a beim Gas bis 2020. De Gestionnaire gesäit esou, wat säi Konsument verbraucht, an huet et net méi néideg, bei de Client schellen ze goen. Dat ass gutt. An de Client ka permanent säi Verbrauch iwwerpréiwen an en esou optimiséieren. Dat Ganzt soll natierlech an der Rumm vum Lëtzebuerger Dateschutz geschéien.

Wat wichteg hei ass, dat ass, dass de Konsument an d'Responsabilitéit gesat gëtt. Wa mir elo ëmmer méi a Richtung Niddregenergie- a Passivhaier dann och schaffen, da solle mir och, wéi et schonn an Däitschland plazeweis praktizéiert gëtt, dem Konsument d'Späicherung vu Stroum erméiglechen. Hie soll fir d'Éischt säin eegene Stroum eventuell produzéieren, verbrauchen an dann de Surplus aspeisen. Domadder géifen d'Netzer entlaascht ginn.

D'Stäerkerung vun de Kompetenzen an der Onparteilechkeet vum ILR si fir mech e weidere wesentleche Punkt an deenen zwee Gesetzestexter, well domadder gëtt dem ILR seng Onofhängegkeet vis-à-vis vun öffentlechen a privaten Interessi garantéiert.

Madame Presidentin, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dës Debatt vun haut de Mëtteg bitt eis awer och d'Geleeënheet, eng kéier méi generell iwwert d'Energie zu Lëtzebuerg ze schwätzen, well d'Energiepolitik ass och Wirtschaftspolitik ergo Standuertpolitik. D'Energiepolitik däerf eis Wirtschaft net iwwerbelaaschten. Si däerf net grouss Betriber dovunner ofhalen, sech bei eis ze implantéieren. Am Géigendeel, si muss dem Wirtschaftsstanduert Lëtzebuerg entgéintkommen, well eng gesond a kompetitiv Wirtschaft ass d'Viraussetzung vun eisem ganze Gerëpp a steet net zulescht och fir sécher Aarbechtsplazen.

Eng sécher, fiabel Energieversuergung ass e Kompetitivitéitskritär. Et ass an deem Kontext wesentlech, wesentlech fir eist klengt Land, dass mer eng national Netzgesellschaft hunn, déi d'Sécurité d'approvisionnement an d'Qualitéit vun der Infrastruktur och garantéiert. Mir brauche modern Infrastrukturen am Land, esou dass de Stroum ëmmer dohinner kënnt, wou en dann och gebraucht gëtt an dat och wa méiglech zu all Zäit. Duerfir begrësse mir och, dass Enovos viru Kuerzem ugekënnegt huet, massiv iwwert déi nächst Joren ënner anerem och an d'Moderniséierung vun de Stroum- an de Gasnetzer ze investéieren. Dat ass begrëssenswäert, well et eng Investitioun an d'Zukunft ass, fir eben och de Wirtschaftsstanduert Lëtzebuerg ofzesécheren.

Dat bréngt mech dann och zum Stroumapprovisionnement vum eisem Land. Mir si fir de Moment direkt mat dem belschen an däitsche Stroumréseau verbonden. Den drëtten direkten Accès u Frankräich feelt nach ëmmer. Mir kennen d'Problematik mat der Sotel-Leitung a begrëssen d'Entwécklung aus de leschte Wochen.

Dofir widderhuelen ech nach eng kéier, dass d'CSV-Fraktioun fir den direkten Uschloss un d'Stroumréseaux vun eisen dräi Nopeschlänner ass. Dat huet fir eis net mat engem Glawenskrich fir oder géint Atomstroum ze dinn, mä mir si fir d'Erhalen an d'Ofséchere vun eisen Industriestanduerter. An dass mir de mëttel- a laangfristigen Ausstieg aus der Atomindustrie, aus dem Atomstroum op Basis vu kloerem Mënscheverstand ënnerstëtzen, dat ass net nei. Dat muss hei net nach eng kéier extra widderholl ginn.

Mir sinn, wéi gesot, fir d'Ofséchierung vun eisen Industriestanduerter, vun deenen der vill energieintensiv sinn an eng fiabel Versuergungssécherheet brauchen. Mir halen et do mat eisem Energieminister, deen eng kéier sot, hie géif wéinst dëser ideologescher Fro net zum Doudegriewer vun der Lëtzebuerger Stolindustrie ginn. Här Minister, mir gesinn dat och esou an ënnerstëtzen Iech och an all Ären Démarchen an Efforten, fir dass den Uschloss un dat franséisch Stroumnetz séier an endlech Realitéit ka ginn.

Natierlech ass den Uschloss och wichtig, fir kompetitiv Präisser kënnen auszuhandelen. Well wéi mir wëssen, ass den Energiekäschtepunkt fir d'Betriber haut scho considérabel a risquéiert an Zukunft, weider unzewuessen. Dofir ass et och wichtig, dass mir en europäesche Bannemaart fir Stroum a Gas kréien, wou d'Betriber sech dee Fournisseur kënnen eraussichen, deen hinnen déi beschte Präisser offréiert. An da muss natierlech derfir gesuergt ginn, dass dee Stroum dann och beim Client ukënnt.

Den Uschloss u Frankräich bréngt awer och aner Opportunitéite mat sech. Et ass jo gewosst, dass eis Reserven u Pétrol, Aerdgas a Kuel begrenzt sinn a mir weltwäit an der Uelech- a Gasversuergung vu politesch a wirtschaftlech onstabile Förderregiounen ofhängeg sinn. D'Europäesch Unioun ass ee vun deene weltgréissten Importateure vun Uelech, Gas a Kuel. An eis Energieofhängegkeet klëmmt ganz geféierlech, dat brauche mer kengem méi ze soen.

Weltwäit verbrauchte mir haut méi wéi duebel esou vill Energie wéi dat nach an de 70er Joren de Fall war, a bis 2030 soll op d'mannst nach eng kéier méi wéi d'Halschent derbäikommen, woubäi déi fossil Brennstoffe sécher nach ëmmer eng grouss Roll risquéieren ze spillen, wa mir net méi couragéiert op erneierbar Energie setzen. Do, wou Energiequellen endlech sinn, kann de Wuesstum net onendlech sinn. Mä do muss sech an eise Käpp nach munches maachen. Mä dat ass och zum Deel eng aner Diskussioun, déi een nach eng kéier ka féieren.

Bref, mir sollen a mussen op erneierbar Energie setzen! Mir hunn europäesch Ziler ze erfüllen, an dat ass och deen eenzege Wee, well ze mengen, dass mir enges Dags eis ganz Energiebesoin mat erneierbaren Energien aus eisem Land kéinten zefriddestellen, dat ass illusoresch. Mir müssen dofir am Ausland investéieren. Mir bedeelegen eis jo schonn u grouse Wandparken am Mier, dat ass sécher ee Wee.

Mir sollen an Europa och a Saachen Energie endlech eng gemeinsam Sprooch schwätzen. Och am Energiesektor ass net manner, mä méi Europa néideg! Dofir ass fir Lëtzebuerg den Uschloss u Frankräich och esou wichteg. Duerch deenen Uschloss kréie mir Zougang zu Solarstroum aus de Südlänner wéi Spuenien an driwwer eraus och aus Algerien an aus anere Maghreb-Staten. Dat ass e weidere Marché, wou de Stat sech zum Beispill u grouse Solarparke kéint bedeelegen.

An deem Kontext stellt sech iwwerhaapt d'Fro, firwat mir an der Europäescher Unioun a Saachen Energiefroen eis net méi a Richtung vun dëse Mëttelmierstate bewegen, well wéi mir wëssen, kéint ee sech an Algerien och mat Gas approvisionnéieren. Dat wuel iwwer Pipelines, mä net forcéiert duerch de Bau vun neie Pipelines, mä och zum Beispill iwwert de Schëffswee a Richtung hollännesch a belsch Häfen, wou mir jo och do beliwert ginn. Dat géif eis Ofhängegkeet op jidde Fall vu Russland an aneren osteuropäesche Länner erofsetzen.

Ech kommen dann awer nach eng kéier zrëck op déi erneierbar Energien. Hiren Undeel an eisem Stroummix ass nach ëmmer kleng. Fir déi europäesch Seulen ze erreechen, läit nach vill Aarbecht virun eis, obschonn de Versteesdemech derfir mat Momenter esou ee Pic kritt. Ech erënneren drun, wéi jo no Fukushima quasi no grénger Energie haart geruff ginn ass.

Dee Ruff, mengen ech, ass jo vun der Regierung erhéiert ginn, andeems all Enovos-Client zum Beispill zënter engem gudde Joer mat gréngem Stroum aus erneierbaren Energie beliwert gëtt. Deen eenzege Bémol an der Geschicht ass deen, dass dee gréng Stroum muss importéiert ginn, well mat eise lëtzebueresche Capacitéite wier dat schlicht onméiglech, an dat wäert et och an Zukunft sinn.

Dat heescht awer net, dass mir eis hei zu Lëtzebuerg net sollte bewegen. Wat méi onofhängeg och heiranner, wat besser! Hei am Land ass do nach vill Loft no uewen.

Stéchwuert Loft: Wandernergie ass am Grand-Duché déi nohaltg Energiequell mat deem gréisste Potenzial, och wat d'Rentabilitéit ugeet. De fréiere Wirtschaftsminister, Dir Dammen an Dir Hären, hat emol eng kéier ugekënnegt, bis 2020 d'Unzel vun de Wandrieder zu Lëtzebuerg ze verduebelen. Bis zu 90 Stéck kéinten der da fonctionnéieren. Mir géifen et begrëssen, wa säi Successeur sech där Saach méi intensiv kéint unhuelen.

D'CSV begrëisst et absolut, wat den Ament ganz rezenterweis zu Ëlwen geschitt mat deene fënnef neie Rieder. An awer, mir wieren och frou, wa vusaite vun de Gemengen a vun de Leit nach eng méi proaktiv Haltung géif kommen. Vill Gemengen, ganz vill Gemengen hatten d'lescht Joer eng Petitioun géint Kettenuewen ënnerschriften. Et wier dann och flott, wann e puer Gemenge géife schreiwen: Mir wëlle Wandkraaft. Dofir, Här Minister, wier et sécher begrëssenswäert, déi Terrainen, déi vun der SEO ausgewise sinn, ze propagéieren an d'Acteure ronderëm ze sensibiliséieren.

A Saache Rentabilitéit wäert sech hei och de kloere Mënscheverstand duerchsetzen, zemoos wann ee sech virun Aen hält, wat eng Megawattstonn bei der Fotovoltaik kascht am Verglach zur Stonn aus den Ëoliennen. An do sollt een dat a Kaf huelen, dass sech a Saachen Aspeisungstariffer bei der Fotovoltaik eppes muss änneren. Dass déi der Realitéit - déi haut déi ass, dass bëleg Anlagen aus Schwellelänner opgeriicht ginn, wou vill Geld laanscht eis Eko-

nomie geet - mussen ugepasst ginn, schénkt evident.

Den Duerchbroch zum Wëllen zu den erneierbaren Energie kann a soll net nëmme vu Subsidien ofhänken. An eise Käpp sollt sech d'Mentalitéit abrennen, dass mir net nëmme solle beim Energieverbrauch ëmdenken, well de Papa Stat eis et vir an hannen erastécht, mä well mir un eist Ëmfeld an un eis nächst Generatiounen denken.

A Saachen Energie, souwuel beim Elektresch wéi och beim Gas, kommen op eist Ländchen a seng Décideuren dann nach eng kéier e sëllesche Schantercher duer. An ech kommen net derlaanscht, awer och kuerz den Ist-Zoustand vun de Biogasen unzeschwätzen. Do gëtt et eng Rëtsch Acteuren hei am Land, déi mat Energie a guddem Wëllen un déi Saach eruginn. An de Wonsch - dat ass jo och ze begrëssen - ass ausgeschwat ginn, dass der nach sollten derbäikommen.

Et wier dann och ze begrëssen, wann am neie Reglement vun den Aspeisungstariffer déi al Biogasanlagen déiselwech Tariffer géife kréie wéi déi nei. U sech schénkt et engem awer komesch ze sinn, wann do mat zweeërlee Mooss a Gewichter geschafft gëtt. Bei der Mëllech gëtt et jo och ee Präis, egal aus wat fir engem Stall dass se grad kënnt.

D'CSV ass an deem Kontext och kloer Demandeur, fir zesumme mat de Bedriewer vun de Biogasanlagen de Güllebonus ze froen. Mir wëlle jo ewech vun den Energieplanzen hin zu méi Gülle an den Anlagen. Den Opwand, fir hei e Resultat ze hunn, ass méi héich. Also sollt een de Modell vun dem gestaffelte Güllebonus net aus den Ae verléieren. Den Ament ginn 10% vun der ganzer Gülle hei zu Lëtzebuerg vergäert. Wann elo 100% géife vergäert ginn, géif dat en Aspuernis un Zoukaf vu 24 Milliounen Liter Mazout ausmaachen. Dat sollt ee sech dann awer eng kéier virun Ae féieren.

Dann heescht et och hei, d'Méiglechkeet ze prëiwen, fir vläicht méi Fernwärme ze notzen. Jee no Anlagestanduert kéint eng deelweis Ëmwandlung zu Fernwärme jo och hei a Fro kommen.

Zum Schluss, Madame Presidentin, Dir Dammen an Dir Hären, wollt ech awer och nach ënnersträichen, dass mir et explizit begrëssen, dass mat deem Gesetz méi op d'Elektromobilitéit gesat gëtt. Bis zu 850 Borné solle bis 2020 opgeriicht ginn. Mam Elektroauto bäifueren, unzapen, eng Borne, ee System, de Client sicht sech wéi beim Bancomat säi Fournisseur eraus a luet bequiem op. Technesch ass dat haut schonn alles méiglech, a mir sollten eis deene Visiounen net verschléissen.

Här President, oder Madame Presidentin nach ëmmer, Dir Dammen an Dir Hären, dat, wat mir haut hei ofstëmmen, ass ee Puzzlestéck oder ee Pavestee vun deem Wee, dee mir anzeschloen hunn a Saache gescheiten Energieverbrauch. An och wann et nëmmen ee Stéck ass, sou ass et awer e wichteg!

Domadder ginn ech den Accord vun der CSV-Fraktioun zu deenen Texter.

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **Mme la Présidente.** - Merci, Här Eischen. Den nächsten agedroene Riedner ass den Här Paul Helming. Här Helming, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Paul Helming (DP).** - Merci, Madame Presidentin. Och ech wëll dem Rapporteur Merci soe fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport, mä och fir déi Manéier, wéi en d'Sitzunge vun där zoustänneger Kommissioun gefouert huet. Dat ware jo oft komplex technesch, mä och souguer politesch Diskussiounen, déi mer do gefouert hunn.

An et ass dobäi, mengen ech awer, e ganz flotte Rapport erauskomm, deem mer jo och zougestëmmt hunn, grad wéi d'demokratesch Fraktioun och wäert déi zwee Projete matstëmmen, déi haut zur Diskussioun hei stinn. Net well déi Projeten elo all Problemer vun der Energiepolitik hei zu Lëtzebuerg definitiv léisen, mä well se awer e Schrëtt, a mir géife souguer mengen, e relativ grouse Schrëtt an déi richteg Direktioun sinn.

Et ass kloer, dass mer an deene kommende Joren a Jorzéngte mussen d'Energieeffizienz fördern, vun der Ofhängegkeet vun de fossile Brennstoffe ewechkommen an déi erneierbar Energie fördern. Dat ass déi Gesamtrum, an déi och dat hei Gesetz sech aschreift, well déi Objektiv nach eng kéier bejot ginn, quitte datt d'Gesetz selwer stricto sensu jo drëm geet, fir eng europäesch Direktiv an d'Lëtzebuerger Recht ëmzesetzen.

Ech hu fir eng Kéier - als drëtten Riedner - hei den Avantage, datt ech ka mam gudden Beispill vum Energiespuere virgoen. Well all dat, wat meng Virriedner bis elo jiddefalls gesot hunn, kann ech deelen an deelt meng Fraktioun, esou datt ech dat net brauch nach eng Kéier ze widerhuelen. Just awer trotzdeem e puer Umerkungen zu deene Projeten, déi hei virleien.

Et geet jo fir d'Éischt emol drëm, fir de Konsumente méi Informatiounen iwwer hiren eegene Energiekonsum ze ginn an hinnen doruwwer eben ze erlaben, fir besser ze reagéieren an Energie anzespüren. De Choix vum Konsument soll gestärkt ginn, zum Beispill andeem en d'Méiglechkeet kritt, fir innerhalb dräi bis respektiv sechs Wochen de Fournisseur ze wieselen.

Mir müssen eis awer och bewusst sinn, datt dat, déi Stärkung vun de Rechter vun de Konsumenten, op där anerer Säit dem Fournisseur eng ganz Rei Obligatiounen a praktesch Problemer wäert stellen. Well mir imposéieren him jo hei eng Obligatioun, där en awer net eleng kann nokommen. Ech denken nëmmen un e Fournisseur, dee Schwierigkeeten huet, fir bei engem Compteur bäizekommen oder esou. Wien ass et dann, wann déi gesetzlech Délaien net kënnen agehale ginn, verstéisst dann de Fournisseur géint d'Gesetz? Wien ass do responsabel?

Do sinn also eng Rei Saachen, déi nach net an deem Gesetz geregelt sinn a wou mer sécherlech dann drop waarden, datt mer awer och Äntwerte kënnen kréien.

E weidere Problem ass bei Appartementshaiser, wat jo grad just fir den urbane Raum eng Problematik oder eng Realitéit duerstellt, wou d'Consommation oft mutualiséiert ass an de Konsument guer net direkt dem Fournisseur bezilt, mä eben dem Gestionnaire vum Immeuble. Och do gesi mer nach net kloer, wéi déi Prozedur hei géif kënnen ausgesinn.

Da besteet vläicht och e Risiko, datt de Konsument mat all där Hällewull Informatiounen, déi en elo ka kréien, wat en domadder ufänkt. Et schéngt eis also, datt eng ganz grouss Wichtigkeet hei och enger proaktiver Energieberodung bäizemoossen ass. Ech mengen, et geet net duer, fir de Leit Informatiounen ze ginn. Ech mengen, do müssen der ganz vill - ech géif mech zum Beispill dozou zielen - och gehollef kréien, fir dann erauszufannen, wat mer da mat deenen Informatiounen kënnen ufänken.

Den Zweck ass jo, datt mer fir d'Zukunft eis Consommation da kéinte reduzéieren. Dee Comptage intelligent, den „smart metering“, deen do agefouert gëtt, dee bréngt vun der Technologie sécherlech eng ganz Rei Méiglechkeeten. An ech hoffen, datt déi och allegueren ausgeschöpft ginn, fir datt do den Netzbetreiber an d'Energieberoder zesumme mam Konsument dann och kënnen op de Wee goe vu méi Energieeffizienz.

Hei hu jo eng Rei Länner, wéi Italien an Holland, scho Viraarbecht gelescht. Déi wëlle jo bis 2013 wierklech voll funktionéierend Réseauen dostoene hunn. Dat huet si awer och eng ganz Retsch Jore kascht. Dat wäert also och bei eis net vun haut op muer realiséiert kënnen ginn.

An och do wäerte wuel eng Rei technesch Detailler nach sinn, déi nach ze kläre sinn, zum Beispill, iwwer wat fir eng Réseauen datt déi Compteur matenee solle verbonne ginn. Ass dat WLAN, ass dat e GSMs-Réseau, den Telefon oder - fir déi, déi e glécklecherweis hunn - Hot-City zum Beispill? Soll dat e Réseau bidirectionnel ginn, dat heescht, wou net nëmme vum Konsument aus passiv Informatiounen un de Fournisseur geschéckt ginn, mä wou och de Fournisseur Zougrëff huet an eventuell souguer kéint am Réseau intervenéieren, fir eben derfir ze suergen, datt, wat weess ech, Spëtze vum Energieverbrauch ausgeglaach ginn an esou weider?

Dann d'Fro vum Piratage: Wéi schütze mer och d'Informatiounen iwwert de Konsument? Wéi vill Informatiounen ass de Konsument prett, fir erauszegeen? Op wéi vill huet de Fournisseur Accès? A geschitt dat och ëmmer transparent?

Eng aner Schwierigkeet gesi mer, well jo hei praktesch awer villen dorop erausleef, datt et ee Réseau soll ginn, wou dann net nëmme Gas a Stroom, mä muer och Waasser a souguer Fernwärme kéinten an engem Réseau géréiert ginn. Do stelle mer awer fest, datt et am Land nach eng ganz Rei Plaze gëtt, wou eben net eng Gesellschaft de Bedreier ass vun deene verschidde Réseauen. Wéi soll dat an Zukunft ausgesinn?

Da wollt ech nach een oder zwee Wuert soen och iwwert d'Elektromobilitéit. Ech fannen dat ganz flott, datt do derfir gesuergt gëtt, datt

mer e Réseau vu Statiounen hunn, wou ee Batterie kann oplueden, an datt dat och en Deel vum öffentleche Réseau ass.

Ech fannen dat souguer relativ couragéiert, datt mer à ce moment, à ce stade dee Schrëtt wëlle maachen. Well grad just an der Elektromobilitéit si jo awer d'Technologien nach net definitiv fixéiert. Wat fir eng Standarden an Technologie sech also do wäerten en fin de compte duerchsetzen, dat ass nach net definitiv bestëmmt. Et ass emol net definitiv décidéiert, ob et dann elo den Elektromotor ass oder net eventuell de Waasserstoffmotor an esou weider, wat fir eng Zorte vu Batterien do agesat ginn.

Do gëtt et jo ganz interessant Iddien an Israel, wou se op de Wee schéngen ze goen, fir d'Batterien iwwerhaapt net méi op der Plaz opzelueden, mä einfach d'Batterien ze wiesselen zum Beispill, well dat laang Waardezäite kéint vermeiden. Oder wéi an Däitschland, wou mam Gedanke gespillt gëtt an och getest gëtt, fir iwwer Induktionsschläifen an den Autobunnen d'Batterie praktesch während dem Fahren erëm opzelueden an esou weider.

Enfin bref, do sinn also eng ganz Rei technologesch Evolutiounen nach amgang, eng Dynamik, déi sécherlech nach net ofgeschloss ass. Mä wéi gesot, ech fannen et awer, mir fannen et awer couragéiert, datt d'Regierung awer op de Wee geet, fir dat do ze ënnerstëtzen. Mir hoffe just, datt mer eis net esou staark engagéieren, datt mer herno vläicht deen zweeten oder deen drëtten Zuch, wat dann dee richtige wär, géife verpassen.

Mir begrëssen och, datt dem Régulateur do seng Autonomie hei gewahrt bleift, gradesou wéi - wéi gesot, ech hunn et schonn a menger Introductioun gesot - dat politesch Bekenntnis, an net nëmmen dat politesch Bekenntnis, mä och doduerch den Zougang, de garantierten Zougang zu de Réseauen, zu der Förderung vun den erneierbaren Energien.

Enfin bref, Madame Presidentin, ech sinn, mir sinn zefriden, datt an deem Projet hei genuch Elementer sinn, déi an déi richteg Direktioun weiderféieren, esou datt och d'Demokratesch Partei déi zwee Projete wäert stëmmen.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **Mme la Présidente.** - Merci, Här Helming. Den nächsten agedroene Riedner ass den Här Kox. Dir hutt d'Wuert, Här Kox.

► **M. Henri Kox (déi gréng).** - Madame Presidentin, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'Éischt wëll ech awer och dem Rapporteur vu menger Säit aus Merci soe fir dee schrëftlechen a mündleche Rapport. Mä wann ech elo menge Virriedner hei nogelasscht hunn, fäerten ech, dass ech awer elo e bëssen an d'Zopp muss späizen an dann awer net onbedéngt alles guttheesche wëll, wat meng Virriedner gesot hunn. Ech probéieren, dat an enger konzentréierter Form dann och ze maachen, ouni ze vill an d'Detailler ze goen.

Fir d'Éischt wëll ech awer och trotz allen Divergenzen, mengen ech, Merci soe fir déi gutt Zesummenaarbecht, déi mer awer ëmmer an der Kommissioun hunn, och mat de Mataarbechter, sief et aus dem Ministère oder aus der Chamber. Et sinn oft technesch komplex Reporten, déi do zesummegeallt ginn, déi net ëmmer ganz einfach sinn an och net ëmmer ganz kohärent fir d'Ëmsetzung.

Da kënnt nach derbäi, an dat ass jo scho gesot ginn, dass mer oft esou Projeten, komplex Projete spéit an d'Chamber kréien. Wien..., ech wëll keng Schuldzuweisung elo sichen. Awer trotzdem si mir ëmmer geplot zum Schluss, e Rapport zesummenzekréien. An des Kéier war dat och erëm de Fall: Dräi Deeg oder véier Deeg virun der Sitzung hei hu mer de Rapport missen unhuelen! Bon, et ass och eng Contrainte vum Minister. Mä trotzdem war et net ëmmer evident, dann och dat iwwert d'Bühn ze kréien. Ech mengen, 2007 hate mer dat och schonn. Du war et nach méi chaotesch erofgaangen. Mä trotzdem, wat de Rapport ubelaangt, ass deen awer net esou schlecht ginn.

Ech wëll mech och hei éischter op de Stroumberäich achséieren, well, wéi virdu scho vum Rapporteur gesot ginn ass, e Parallelismus, e grouss Parallelismus hei besteet. Dofir sinn déi Haaptpunkten och éischter de Stroumberäich, wou ech wëilt en Akzent drop setzen.

Ech wëll awer de Gas net verheemlechen. Gasnetzer hunn eng wichteg Roll. Ech denken, dass de Gas fir mech oder fir eis déi eenzeg Iwwergangstechnologie kann duerstellen a Richtung vun erneierbaren Energien. Mä ech kann awer mäi Virriedner vun der CSV op ville Punkten net guttheeschen. Ech wäert awer am Eenzelne probéieren, dorop ze kommen.

Ech iwwersprangen hei an ech kommen och direkt zu de Phase vun der Liberaliséierung. Ech mengen, den Här Bodry hat dat virdu ganz gutt erkläert, wat um europäesche Plang gelaf

ass. Ech wëll mech och nëmme ganz kuerz op déi Lëtzebuerger Konstellatioun da fokusséieren.

An deem Ganzen hu mer jo och eng ganz Rei Ëmstrukturéierungemaach un den Acteuren. Ech mengen, et ass eng grouss Gesellschaft entstanden, eng méi grouss Gesellschaft, déi jo zesummegeat gëtt aus Cegedel, Luxgaz a Saar Ferngas, also an der Groussregioun een dominéierenden Acteur, wou och net méi spéit wéi elo - wéi ass et elo, zwee Joer? -, wou LEO vun der Stad Lëtzebuerg och derzougestouss ass, also méi e Player, deen an der Groussregioun aktiv ass.

D'Liberaliséierung gesäit awer vir, well d'Mutergesellschaft vun Enovos jo a sech zwee Beräicher huet, nämlech engersäits Stroom- oder Energieakaf a -verkauf, an op där anerer Säit och d'Netzer... An d'Netzer, wësst Der, an dat war vun Ufank un eis Positioun bei der Liberaliséierung, dass d'Netzer müssen an öffentlecher Hand bleiwen, a souguer gi mer an déi Richtung, dass se honnertprozenteg sollten an d'öffentlech Hand kommen.

De Minister seet ëmmer vum „Stroossennetz“ oder „Autobunn“, wéi esou e Stroumnetz ausgesäit. Ech schwätzen éischter vu Stroossennetz, well e Stroossennetz, do fueren ënnerschiddlech Autoen a Camionen driwwer, an op verschidde Stroossennetzer kéint een - kann ech mer jiddefalls virstellen -, oder zumindest um Stroossennetz ass et méiglech, deen een oder deen anere Camion net driwwerfueren ze loosse. A wann een dee Verglach mam Stroumnetz kéint maachen, wär duerchaus eng Méiglechkeet och do, Beschränkungen ze maachen. Ech komme méi spéit dorop zrëck.

Wat awer wichteg ass fir mech oder fir eis Fraktioun: dass déi honnertprozenteg oder maximal Bedeelegung vum Stat garantiert ass. Dofir ware mer e bëssen onglécklech, dass bei där Aktioun, wou ArcelorMittal Parté vun Enovos ofgestouss huet, net awer vum Lëtzebuerger Stat probéiert ginn ass, ze iwwerhuelen, an dat net nëmmen aus dem Grond, soe mer, vun enger Sécherheet, dass een an deem Stroumnetz dann och méi Garantien hätt. Mir hunn éischter d'Angscht, an och eng berechtigt Angscht, dass esou e Konzern, deen éischter mat Fonge schafft, éischter eng Rendit siche geet wéi eng nohalteg Energieversuergung.

Eng nohalteg Energieversuergung seet fir mech, an do kommen ech méi spéit drop zrëck, dass och versicht gëtt, d'Netzer esou auszubauen, dass méiglech vill Acteure kënnen ugeschloss ginn. E maximaalt Ueschlosspotenzial muss iwwert d'Netz méiglech gemaach ginn. Dofir mengen ech, dass et e Feeler war vun der Lëtzebuerger Regierung, dat net ze maachen, well op där anerer Säit wësse mer, dass, insbesondere wat d'Netznutzung ubelaangt, et eng Garantie gëtt, eng Garantie vun enger Rendit, déi iwwert den ILR och garantiert gëtt.

(M. Laurent Mosar reprend la présidence.)

Dat seet d'Gesetz souguer aus. Et ass besonnesch bei den Netzer gesot ginn no deenen Erfahrungen, déi jo an England waren, wéi ganz grouss Infrastrukturen, öffentlech Infrastrukturen privatiséiert goufen, dass de Privaten éischter higangen ass an do Profit erausgezunn huet an d'Netzer verwahrlose gelooss gi sinn, an duerno huet de Stat missen erëm asprangen. Mir hätten éischter..., oder mir wënschen eis, dass mer awer zrëck op dee Wee kommen, dee mer och deels ageschloen haten, fir d'Netz méiglechst maximal an öffentlecher Hand ze kucken.

Dofir fanne mir et schued, dass mer dat net gemaach hunn, a mir hunn net onbedéngt dat grouss Vertrauen, wéi de Minister dat och hei schonn an enger Question orale da geäntwert huet, op dat Vertraue vun AXA, ouni deem elo eppes ze ënnerstellen, dass en eist Netz wëilt hei ofbauen.

Et muss een awer och bei deem ganze Lëtzebuerger Marché gesinn, dass Enovos wuel e groussen Acteur ass, dee gréissten - ech hunn elo d'Prozentsätz net am Kapp -, dass derneewent awer och eng Rei klenger nach existéieren. An ech géif et geféierlech fannen, oder mir géifen et geféierlech fannen, wa mer ze vill staark just op ee géife setzen.

Ech soen elo, eng Sudstroom, Electric oder och nach eida.green an nach anerer am Gasmarché hunn hire wichteg Rôle och an engem klengen Marché wéi Lëtzebuerg ze spillen, well oft kommen innovativ Projeten éischter vun deene méi Klengen, well se méi flexibel, méi no um Client kënnen funktionéieren. Si hunn och eng ganz Rei Démarchen an där leschter Zäit, an de leschte Jore gemaach vis-à-vis vun de Gemengen, wat d'Hëllefestellung an der Effizienztechnologie ubelaangt, an ech kéint nach eng ganz Rei vun anere Projeten opweisen.

Dofir ass d'Gefor - net, dass mer déi elo wëllen ze vill grouss maachen, mä trotzdem ass do esou ëmmer e Goût amer, sou e bëssen e bat-tere Goût -, dass déi Verflechtung relativ no ass

tëscht Ministère an Enovos. Bon, den Här Minister war virdu Administrateur général oder Administrateur vun deenen zwee - delegéiert, ech weess, och an der Fonctioun vun deem Minister -, trotzdem wär ech, wäer mir méi frou, do méi kloer als Minister opzetrieden, wéi vläicht heiansdo am Tëschesaz nach als Manager vun Enovos.

Dat sinn e puer Iwwerleeungen zu der Struktur. Eier ech awer op déi eenzel Punkten nach wëll agoen, déi virdu ernimmt gi sinn, wollt ech nach zwou prinzipiell, oder e puer prinzipiell Iwwerleeungen zu der Energiewirtschaft am Allgemengen awer nach soen.

Bon, et ass och virdu scho gesot ginn, d'Ofhängegkeet vun eiser Wirtschaft vu fossilen Energieressourcen ass enorm, besonnesch wat den Uelech ubelaangt, net nëmmen aus ekologesche Gesichtspunkten, mä och aus ekonomesche Gesichtspunkten. Haut de Mëtteg hu mer vill iwwer Rettungspaqueten, Rettungsschiermer am Kader vum Euro héieren; ma eleng den Export oder den Import vun Uelech an d'Europäesch Kommissioun (veuillez lire: an d'Europäesch Union) mécht e Facteur aus, oder e Präis oder e monetäre Wäert vu 500 Milliarden Euro.

Dat si ganz vill Suen, déi mir all Joer iwwert d'Grenze vun der Europäescher Gemeinschaft a Länner wéi Russland, de Mëtteren Orient weiderginn. Dat si Suen, déi a sech eiser Wirtschaft feelen! Dat heescht, déi Sue misste mir hei probéieren kënnen ëmzesetzen a mat deene Suen eng lokal Wirtschaft opzebauen. An et ass dat, wat mir e bëssen hei an deem neie Gesetz, wat mer hei hunn, vermessen, dass déi Philosophie och hei an dat Gesetz eragefloss wär.

Vun Atomstroom wëll ech de Moment net..., bon, ech kann en awer elo hei schonn an deem Punkt mat erwähnen. Ech mengen, d'Atomenergie - wësse mer alleguer - huet an därer gekunft hunn. Déi Geforen, déi domat verbonne sinn, brauch ech elo net nach eng Kéier duerzeleeën. Mir hu se d'lescht Joer materlieft - fir d'Zwee! -, mat verheerende Konsequenzen fir dann d'ganz Ëmgéigend, awer och fir d'Wirtschaft selwer a Japan.

A wat esou oft de Fall ass bei der Atomenergie, wou dann och d'Präisser da verglach gi mat erneierbaren Energien: dass déi Käschten, déi d'Atomenergie produziéiert, einfach net am Stroumpräis zrëckefanne sinn. An den erneierbaren Energie probéieren mer awer, all Käschten opzedreien! Ech wëll awer elo drun erënnere: A Japan all déi Käschten, déi ginn natierlech, wann eppes passéiert, sozialiséiert! Et ass d'Gesellschaft, déi muss hierhalen, fir déi extrem Schied kënnen opzehiewen, an dofir ass et ëmmer e falsche Verglach, dat ass Appel mat Bire vergläichen.

Ech wënsche mer endlech en offenen Dialog, en éierlechen Dialog, wa mer d'Käschte vun där enger Technologie mat de Käschte vun där anerer Technologie vergläichen, an datt mer och probéieren, eis Gedanken driwwer ze maachen, wéi eng Schied zousätzlech generéiert ginn, déi mer eben net an dem private Geldwäert vun där Kilowattstonn direkt bezuelen, déi mer awer dauernd amgang sinn, aus der Täsche erauszeziehen, an oft aus der Täsche vun den zukünftege Generatiounen.

Bon, wann ech nach eng Kéier Atomenergie wëll soen. Et ass och virdu gesot ginn, vu mengem Virriedner aus der CSV, dass sécherlech de Konsument eng ganz wichteg Roll ze spillen huet, wat e wëllt a wat en net wëllt. Dat heescht, duerch eist Konsumverhale kënnen mer ganz vill an d'Energiewirtschaft agräifen. An et ass och dat, wat mir vun der grénger Fraktioun ëmmer wëlle propagéieren: Duerch de Jo oder Neen zum Verbrauch vun Atomenergie kënnen mer et fäerdegbréngen, d'Atomenergie ofzuschalten. Siehe de Wëllen, deen an eise Land do ass, mä deen och effektiv a realer Politik an Däitschland nozevollziehen ass.

Dofir menge mer, dass mer endlech d'Energiewirtschaft müssen änneren, e Paradigmewiessle kréien. Mir brauchen eng Transition vun der Energiewirtschaft. An dofir sinn déi Eckpunkte fir eis ganz kloer net méi déi grouss, onflexibel, atomar a fossil Kraaftwierker, mä d'Eckpunkte vun esou enger Systemtransition am Energiesecteur sinn d'erneierbar Energien, wëssend, dass déi dezentral bei de Leit doheim sinn an och zu ënnerschiddlechen Zäitpunkte produziéiert ginn.

Et ass net méi d'Dominanz vun de Grousskraaftwierker, déi mir wëlle propagéieren, vun de groussen Energiekonzerner, mä iwwert d'Responsabiliséierung vum Konsument all eenzelne Konsument zum Produzent eriwuerzekréien. All Konsument kann en Energieproduzent ginn. An et ass doriwwer, wou mer och méi eng Demokratiséierung vun der Energiewirtschaft kréien.

Et ass déi Philosophie, déi mir hei an deem Gesetz feelt. Fir hunn ech déi Iwwerleeung hei gefouert, fir d'Fro ze stellen, wa mer d'Adaptatioun vun deem Gesetz hei virhuelen, ob mer

eis Gedanken iwwert dat gemaach hunn, éier mer déi eenzel Positiounen festgeluecht hunn, oder net. A mir mengen, dass mer déi Froen net esou gestallt hunn, wéi mer hätte solle se stellen.

Mir hunn nach ëmmer eng ganz Rei vu Barrièren agebaut, fir dee Wandel an d'erneierbar Energie ze kréien. Mir hu Klompeffiss dohinner gemaach, mir hu Steng an d'Wee geluecht, mir hunn Hürden opgebaut an all dat, wat mer an der Atomenergie, bei de fossilen Energiequellen nach ëmmer net richtig maachen. Wa mer et awer real géifen zougestoen, mat all hire Schied, misste mer dat maachen.

Schued! - kënne mir jiddefalls nëmmen dozou soen.

An da muss ech awer trotzdeem op d'Philosophie oder och d'Ausso vum Minister agoen, ech mengen, de leschte Freideg am „Lëtzebuerger Land“ war dat do ze liesen. D'Iwwerschrëft war relativ fett gedréckt: „Et geet elo emol duer.“ Bon, et geet elo emol duer, fannen ech net ganz glécklech. Ech erklären lech och, firwat ech dat net ganz glécklech fannen.

Sécher, iwwert d'Fotovoltaik kann een elo streiden, iwwert d'Héicht vun enger Subventioun, mä et muss een awer net verkennen, dass iwwert déi lescht Joren d'Käschte degressioun enorm an der Fotovoltaik war. Et muss een net verkennen, dass zu Leipzig op der Elektrobourse, do, wou de Stroum gehandelt gëtt, an de Mëttesstonnen de Präis ëm 40% erofgeet. Dat ass eng Konsequenz, well d'Fotovoltaik an de Marché erandrëckt. Et ass eng Konsequenz fir déi grouss Parté vun de groussen Energiekonzerner, dass déi Parts de marché verléieren, an dofir all déi Diskussiounen ëm de Präis.

An da wëll ech nach eng Kéier dat an Erënnung ruffe vun deem, wat ech virdru gesot hunn, vum Präis oder vun de verstopptene Käschte vun den atomaren an de fossilen Energieträger, da kann ee sech iwwert de Präis eng aner Gréisstenuerdnung maachen.

Ech fannen et schued, dass mer an där Diskussioun ëmmer op dee Punkt kommen, dass mer zu engem Zickzackkurs kommen oder Stop-and-go, an net eng kontinuierlech Weiderentwécklung vun enger Technologie, déi e ganz grouss Marché schonn hat an och erëm kritt, an awer eng ganz Rei vun Aarbechtsplaze gériert huet. Siehe d'Beispill Däitschland, déi e ganz grouss Marché schonn hat an och erëm kritt, an awer eng ganz Rei vun Aarbechtsplaze gériert huet. Siehe d'Beispill Däitschland - och wann d'Diskussiounen do nach net ofgeschloss sinn, sinn ech sécher, dass se do d'Kéier kréien an déi richteg Richtung, well et ass déi eenzeg Hoffnung. Wa mer den däitsche Marché net ënnerstëtzen an där Démarche, déi si elo age-schloen hunn, da weess ech net, wou d'Energiepolitik an Europa wëllt higoen.

Ech hat gëschter Owend d'Chance - oder ech weess net, ob et eng Chance war; am Nachhinein hunn ech gesot, et war keng esou Chance -, dem Här Oettinger nozelauschteren an der Investitiounsbank, wou en iwwer zukünftige Energieversuergung an Europa e Referat gehalen huet. Ech muss jiddefalls enttäuschend feststellen: Wann dat d'europäesch Energiepolitik soll sinn, muss ech zu deem Owend deeselwechte Saz leider soen, wéi den Här Minister gesot huet: „Es reicht jetzt!“, vis-à-vis vun der däitscher Visioun, dass et méiglech ass, eng aner Energieproduktioun, en Energiewandel fäerdegzebréngen; da muss ech soen, da gëtt et héich Zäit, dass mer dee Mann vun där Positioun erëm ewechkréien.

Dir hutt all de franséische Wahlkampf verfollegt, an insbesondere ass ee ganz markante Phänomeen awer do oder Beräich opgefall, nämlech vum Mëttelestand, kleng Betriber, Aarbechtsplazen an deene lokale Regiounen, wou d'Fransousen net hunn. Wou d'Fransousen am Wahlkampf driwwer geschwat hunn, wou hu mer déi. Se hunn no Däitschland geschiilt, wou déi Aarbechtsmarchéen entstinn.

Frankräich huet de Marché definitiv vun den erneierbaren Energie verpasst a si lafen deem hannendrun. Et ass e verkrampft Festhalten un enger Technologie, déi éischter, wéi de Camille Gira ëmmer seet bei de Gemengen, an d'Postkutschenzäitalter zrëckzeféieren ass, wéi dann domadder eng innovativ an zukunftsorientéierend Energieproduktioun entstoe kann.

Den Här Minister huet an deem Artikel gesot, dass d'Wandenergie e wichtege Bäitrag kéint hei a Lëtzebuerg maachen. Do huet en eis Ënnerstëtzung. Mä en huet d'Ënnerstëtzung net, wa mer et nëmmen nom klassische Wee erëm maachen, dass mer eng SEO huelen, déi erëm Enovos an RWE ass, déi dat ëmsetzt.

Wa mir d'Bierger, Här Eischen, wëll ech lech awer soen, net mat an d'Boot huelen, fir esou Wandkraaftwierker ze installéieren, da kréie mer Widderstand. Mir kréie se awer mat an d'Boot, wa mer se mathuelen.

(Interruption)

Wa mer se mathuelen, da muss mer se awer och mathuele mat neie Konzepter, wéi ech virdru gesot hunn, vun der Ausrichtung vun der

Energiepolitik, da muss mer d'Bierger och bedeelegen.

Mir mussen d'Bierger sensibiliséieren derfir. Mir mussen de Konsument sensibiliséieren an da muss mer e mathuelen. Da kënne mer net hikommen a mir stellen eng Wandmillen dohin: Hei kommen ech, du kriss iergendee Betrag x fir dän Terrain an da loosse mer et lafen.

Do brauche mer nei Konzepter. Mir brauchen d'Gemengen derbäi. Mir mussen d'Gemenge mat an d'Boot huelen. Mir mussen Ouverture maache fir d'Gemengen, dass se sech kënne bedeelegen, an da kréie mer déi Richtung hin.

Wa mer Repowering maachen, dat heescht d'Ersetze vun de jëtzege 600-Kilowatt-Anlagen duerch nei, déi nei Generatioun, dat sinn Anlage vu 6,5 Megawatt. Do si mer an Héichte vun 130 bis 150 Meter, no uewen héich. Et ass do, wou de konstante Wand ass. Et ass do, wou eng gläichbleiwend Energieproduktioun méiglech ass. An et ass do, wou mer awer dann och d'Akzeptanz mussen hu vun enger anerer Visualitéit, déi mer vläicht esou scho virdru kannt hunn.

Dës vläicht e bësse méi allgemeng Bemierkungen, déi awer wichteg sinn am Kontext zu deenen eenzelne Schwéierpunkten, déi jo hei am Gesetz dra sinn, déi och den Här Bodry scho virdrun a senger Interventioun gesot huet. Ech wëll och déi soen, si si jo och am Rapport an den éischte puer Säiten nach eng Kéier virbruecht ginn, dat ass, dass eng Kéier de Konsument soll gestärkt ginn.

Et ass dat mat dem intelligente Comptage, et ass de garantierten Accès fir d'erneierbar Energien an et ass d'Base légale fir déi Mobilité électrique, fir déi emol ze nennen. An ech wëll och dozou eenzel Stellung huelen, an ech wëll och gläichzäiteg dann nach eng Kéier meng Amendementer dozou erklären, déi ech während der Kommissiounssitzung do zu deenen eenzelne Punkten erabruecht hunn.

Den éischte Punkt, den Här Bodry hat et och erkläert, dat war d'Diskussioun ëm den Importstrom, Atomstrom, Importvubet, vum „Non au nucléaire“ hate mer et geschriwwen, ob dat méiglech ass. Ech mengen, mir missten dat endlech kënne och diskutéieren. Ech mengen, et misst wichteg sinn, dass e Land a konsequent - wa se da konsequent wëlle sinn, dat ass eng aner Fro, ech kommen awer méi spéit drop zrëck -, wa mer konsequent an déi Richtung wëlle goen, da muss et erlaabt sinn, dass mer kënne an déi Richtung goen.

Gëschter huet och den Här Oettinger, wéi en déi Fro gestallt kritt huet, dorobber geäntwert: „Oh, dat ass den Euratom-Vertrag, dat ass de Lissabon-Vertrag, dat ass nach e weidere Vertrag, dat ass nach e véierte Vertrag, déi dat alles wëlle festneelen.“ Ech muss just drun erënnere, dass den Euratom-Vertrag an de 50er Joren entstanden ass, dat ass 60 Joer hier! Do ass drageschriwwen ginn, dass d'Atomenergie Frieden, Freude, Eierkuchen géif maachen, e bëssem am Sënn vun: Domadder ass all Energieproblematik vun der Zukunft geléist, kommt, mer gi massiv an déi Technologie eran!

Dat kann awer haut net méi wouer sinn! Dat kann haut net méi esou deen Text widderspiegelen, no all deene Katastrophen, déi mer mëttlerweile an der Atomenergie erlieft hunn. Dat kann net akzeptéiert ginn! Dat muss kënne diskutéiert ginn, dat muss dann och kënne eng Kéier opgeschnürt ginn.

Ech mengen, mir hunn de Mëtteg hei iwwer Rettungspaquete geschwat, mir hunn iwwer Defizitbegrenzung vum 3% an esou weider geschwat. Och déi gi verletzt, och déi si geännert ginn, och déi si mer stänneg amgaang ze änneren. Firwat ass et net méiglech, an enger Energiepolitik datselwecht anzefuerderen, wat op anere Punkten och méiglech ass?

An ech wëll soen, dass mer vehement nach ëmmer géint déi Leitung sinn. Ech weess net - wéi hei vun der CSV-Fraktioun behaupt gëtt -, dass déi Versuergungssecherheet esou ganz kloer wier. Si ass net öffentlech a si ass och guer net bis elo esou diskutéiert ginn, dass dat novollzéierbar wier. Ech kann et net novollzéien! Ech si scho laang hei an dem Energieberäich derbäi, ech kann dat net novollzéien, dass dat an der Rei wier.

2004 hate mer e Blackout an Däitschland, et sinn eng Rei Etüde gemaach ginn, ech hunn déi gëschter nach eng Kéier kuerz gekuckt, KEMA, mengen ech, Consentec an nach anerer. Ech hunn ni déi Etüd Cegedel 225, oder wéi se heescht, gesinn, déi do seet, dass mir dat onbedéngt bräichten.

An deenen Etüden hei gëtt gesot: Okay, Dir musst oppassen, da gi mer vläicht en Transitland, et gëtt nach aner Contrainten. Da kommt, mer diskutéieren dat offen a kommt, mer leeën net e Rouer - bei enger ganz schonns kritisabelen Leitung vun der Soteg -, nach e Rouer fir d'Creos derbäi, ouni dass mer déi Diskussioun offen an éierlech gefouert hunn iwwert den Netzuschloss!

Mir hunn eng ganz Rei vun Energieproduktionsanlagen hei am Land an déi Energieproduktioun, sief et do d'GuD, also d'Gas- an Dampfturbinn zu Esch/Belval, mir hunn e Veianen, mir hunn déi zwee Netzer, déi nach ëmmer net an där Struktur matenee verbonne sinn, wëssend, an dat gëtt ëmmer gesot an dat ass och an där Etüd gesot ginn, dass dee Flicker, deen entsteet beim Elektrohéichuewen, duerchaus Wirkungen op e stabilt Netz kann hunn, Auswierkungen op e stabilt Netz vun enger Creos.

Mä, da kommt, mer diskutéieren dat! Kommt, mer diskutéieren dat emol ausgiebig an ausféierlech, an net esou en Uschäin vun „an der dunkelster Dunkelkammer“ - ass haut och schonn hei gesot ginn -, an dann zéie mer dat duerch an da soe mer och nach schlussendlech - an de Buergermeeschter vu Suessem ass hei, deen an där ganzer Geschicht keen einfache Match ze féieren hat -, féiere mer elo nach zousätzlech da mat an, duerch en anert Gesetz, dass mer einfach déi Stroumleitungen, wat et och ëmmer ass, net méi brauchen ze autoriséieren!

Wann dat d'Konsequenz soll si vun enger offener Energiepolitik, vun enger transparenter Aussenansetzung iwwert den Für und Wider, dat wëll ech net akzeptéieren an dat soll och net akzeptéiert ginn! Wann et zu deem kënnt, wat Dir musst maachen, dat ass, Dir hutt missen Är Responsabilitéit iwwerhuelen, Dir hutt se misse maachen am Sënn vun Äre Biergerinnen a Bierger - dat war och richtig esou, wann e Geriicht dat och seet, dann ass dat esou -, dann huet de Buergermeeschter och seng Responsabilitéit ze iwwerhuelen an da soll en zu sengen Akte schreiten, fir déi en och déi néideg Kompetenz zougestane kritt huet. Also, mir bleiwe bei enger ganz kritescher Iwwerleeung, souguer bei engem vehementen Neen nach haut, wat den Schloss a Frankräich uegt.

En zweete Punkt ass d'Précarité énergétique oder d'Energiearmut, wat och an aller Munde ass. Mir hu probéiert, an dat war net scho bei deem Gesetz, mä och 2007 hat ech Amendement erabruecht, fir dat e bësse méi sozial an och net esou abrupt wëllen duerchzezéien, nämlech einfach d'Ofspäre vun deene Leit. An et si jo meeschtens déi Leit, déi och nach an enger schlechter Wunneng wunnen, déi och nach schlecht isoléiert ass, déi a ville Beräicher dann hir Problemer hunn. Et kann net sinn, dass mir einfach higin an deenen dann, oder den Energieversuerger deen einfach ofspäert.

Mir haten en Amendement eraginn, een Deel dovun ass iwwerholl ginn, nämlech vu 15 op 30 Deeg ass iwwerholl ginn. Dat ass ee Schrëtt. Mä mir mengen, esou wéi a Frankräich an och an anere Länner, dass d'Méiglechkeet vun enger Netofspärung iwwert de Wanter duerchaus berechtigt wier. Et sief, mir hätte Konzepter, fir do Hëllefstellung ze ginn! An do muss ech soen, dass vu Regierungssäit déi Konzepter eben och net do sinn.

Ech mengen, d'Gemenge si méi no do, d'Gemenge si scho méi laang mat deem beschäftigt. Et sinn och eenzel Gemengen, déi Konzepter schonn iwwerluecht hunn, andeems se hinnen Hëllefstellung gi bei der Renovéierung, se ginn hinnen e Prêt zu engem vergëschtegte Präis. All dat hätt ee kënne sinn (veuillez lire: virgesinn), dofir si mer mat där Ausrichtung net esou ganz d'accord.

Dann de garantierten Zougank fir d'erneierbar Energien. Dat ass ee wesentleche Punkt och an deem Gesetz, wou mir en Amendement ginn hunn, an ech wëll deen am Zusammenhang mat der elektrescher Mobilitéit diskutéieren, well do maache mer et. Ech verstinn net, dass mer do elo op eemol esou innovativ kënne sinn an d'Bornen da sozialiséieren - och all Klengverbraucher soll dat matbezuelen -, wou grad dat anert an Zukunft d'Energiepolitik soll duerstellen, do verweigere mer et, do soe mer, maach emol eng Demande, do kriss eng Subventioun. Mir maachen Hürden, mir maache Barrièren, esou wéi ech et virdrun erkläert hunn, fir d'erneierbar Energien!

Ech hat deeselwechte Gesetzestext geholl, déiselwecht Passagé fir d'Bornes électriques, och fir d'erneierbar Energien, mat dem Passus, dann huele mer einfach e Règlement grand-ducal, esou wéi dat bei de Bornes électriques steet, deen, wann et éieren ze deier ass, oder deen, wann et net sollt e rentable Projet sinn, dann ass en ebe vum Dësch. Mä de Prinzip, de Prinzip ass dat Wichtigst, an dofir soe mer, dass déi Philosophie vun deem Gesetz net an déi richteg Richtung geet an dofir kënne mer dat net akzeptéieren!

A bei de Bornes électriques kënnt nach derbäi, dass... et hätt ee kënne aschreiwen, dass et nëmme mat erneierbaren Energie ka funktionéieren. Dann hätte mer et duebel kënne zielen an eiser 20/20/20-Strategie fir 2020, nämlech dann hätte mer et engersäits an deenen 11% vun erneierbaren Energie kënne arechnen a mir hätten et kënne bei deem ane-

ren Deel, nämlech déi 10%, déi mer an der Mobilitéit mussen erabréngen, do hätte mer et och kënne urrechnen. Mir hätten et also zweemol kënne arechnen!

A wann ech dann drun denken, dass d'EDF zesumme mat Cattenom, zesumme mat der franséischer Automobilwirtschaft, oder do waren och nach déi international derbäi, den 23. Juni, op eise Nationalfeierdag, e grouss Fest vun der Elektromobilitéit zu Cattenom gemaach hunn, da wësst Der, a wéi eng Richtung Frankräich d'Elektromobilitéit wëllt pousséieren. Si wëllen natierlech pousséieren an eng Ofhängegkeet vum Stroum a vum Atomstrom!

An da kënnt de Projet nach derbäi vum Här Wilseler, deen ech elo emol héieren hunn, nämlech vun der drëtter Spur, eng Iwwerleeung, déi drëtt Spur vun der Diddelenger Autobunn maache mer op, maache mer fräi fir d'Elektromobilitéit. An dann huelen ech d'Leitunge vum Här Schneider, da gëtt dat e Gesamtkonzept, zwar net eist Konzept, awer vläicht der Regierung hiert Konzept: De Fransous, deen d'Elektromobilitéit benotzt op der drëtter Spur vun der Diddelenger Autobunn, luet säi franséischen Atomstrom a Frankräich a kritt säi franséischen Atomstrom och zu Lëtzebuerg. Mir baue jo déi zwou Leitungen direkt a Frankräich.

Ech mengen, et ass Ironie e bëssem, mä dat spigelt e bëssem d'Philosophie awer hei an deem Gesetz.

(Hilarité)

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur*.- Bon.

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*).- Neen, firwat op där enger Säit dat eent verlaangen an dat anert maachen. Dir hutt et jo gemaach. Firwat maacht Der et net an den erneierbaren Energien? Macht et do, weist Courage a gitt an déi richteg Richtung,...

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*).- ...da si mir och mat lech averstanen,...

(Interruption)

...fir dee Paradigmewissel unzegoen.

► **Une voix**.- Très bien! Très bien!

(Interruptions)

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*).- Dann hunn ech nach e leschte Punkt an da kommen ech awer zum Schluss. E leschte Punkt...

(Hilarité)

► **M. le Président**.- Jo, Här Kox,...

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*).- Ech sinn elo direkt fäerdeg.

► **M. le Président**.- ...kommt lues awer sécher zum Schluss!

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*).- Ah, dat huet elo misse sinn. Et deet mer leed, Här Minister, et ass zu später Stunde, da muss een awer dat nach kënne.

Also ganz kuerz, mä ech mengen, den Här Helming er huet mer déi Bedenken, wat de Comptage...

► **M. Paul Helming** (*DP*).- Ech stellen lech déi Energie zur Verfügung.

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*).- Déi Energie hunn ech déi huelen ech mer awer nach gär an deem Beräich. Trotzdeem, och den „smart metering“ weist jo awer a verschiddenen, an den ënnerschiddleche Länner... An d'Belsch, déi reduzéieren e bëssem, déi wëssen nach net a wéi eng Richtung.

Ass et esou, dass wierklech Effizienz domadder gemaach gëtt an den Haushalter? Ass et esou, dass mer do Energie kënne aspueren? Ass et esou?

Neen, dofir wär ech e bësse méi virsichteg beim Aschreiwen hei an deem Gesetz, well mir maachen et jo net bei den erneierbaren Energien. Dofir ass d'Kontradiktioun esou grouss, dass mer an deem enge Beräich et maachen an an deem anere refuséiere mer.

An alleguerten heibannen, wéi Der hei stitt, hutt Der d'Motioun géint Cattenom ënnerschriwwen; hutt Der gläichzäiteg all Sonn-desrieden hei fir d'erneierbar Energien an d'Reduktioun vun dem CO₂ gehalen, awer wann et effektiv an d'Gesetz muss drageschriwwen ginn, dann op eemol kënnt iergendeng kleng Contrainte: Hei geet et net, do kënnt Der net! An dat kënne mer net akzeptéieren.

Dofir, Här President - ech kommen zum Schluss -, ech mengen, Dir verstitt, dass ech oder mir mat deene puer Argumenter, déi ech hei geliiwert hunn, dëst Gesetz einfach net kënne stëmmen.

Et sinn eng ganz Rei verpasste Chancen. Et sinn Erneuerungen do. Déi Erneuerungen hätte mer och an deem Gesamtkonzept kënnen zrëckfan- nen. Dofir, fir kënnen de Paradigmewiessel ze packen an der Energiewirtschaft, brauche mer aner Gesetzter, an dat hu mer hei verpasst. Dofir en duebelen Nee fir déi zwee Gesetzter.

Merci.

(Brouhaha)

► **M. le Président.**- Merci dem Här Kox. Als nächste Riedner ass den Här Henckes agedroen. Här Henckes, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- Merci, Här President. Ech wëll direkt soen, dass ech net wäert esou laang schwätzen.

► **Une voix.**- Très bien!

► **Une autre voix.**- Dat versti mer.

(Interruption)

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- Ech wëll awer elo dem Rapporteur félicitéieren, well en hat keen einfachen Job, fir dee Gesetzes- projet hei, déi Gesetzesprojeten - well et sinn der jo zwee -, fir déi ze diskutéieren. Et wor ganz vill Technik do mat dran.

Wat ech och e bësselche bedauern, dass wollt ech awer och der Regierung soen, dass ass, dass mer hu missen nees eng Kéier ënner Zäitdruck schaffen. Dass ass heiansdo schlecht,...

(Interruption)

...mä dass kënnt dohier, wann den Avis vum Conseil d'État heiansdo och méi schwéier kënnt an esou weider. Bref, mer mussen kucken, dass mer dat verhënnert kréien.

Woufir soen ech dat? Ma dass wéinst engem Punkt, deen ech wollt opwerfen, wat den Artikel 39 ugeet. Do huet de Rapporteur schonn drop higewisen, dass de Conseil d'État sech do e puermol gemellt hat, an dass ech da gesinn, dass mer am Text, dee mer finalement vum Conseil d'État zrëckbehalen, dass mer do verweisen op e Règlement européen an dann deen zitieren. Mä de Misär ass, mir zitieren en net ganz. Et si Saachen, déi feelen dran.

Zum Beispill feelt dran, wann een d'Reglement vum 8. Dezember 2011 hält, wat d'Sanktiounen ugeet: «Les sanctions prévues doivent être efficaces, proportionnées et dissuasives et tenir compte...» an da kënnt eréischt deen Text, deen elo vum Conseil d'État zrëckbehalde ginn ass.

An da gesinn ech och, dass Rieds geet vun enger Sanktioun, déi d'Betriber kënnen hunn, d'Entreprises, do geet hei Rieds vun 10%. Ech gesi just, an enger Direktiv vun 2009 geet Rieds vun 1%. Hei setze mer eng Konditioun dran iwwert d'Verticalitéit, an an dem Règlement européen steet dat net dran.

Bref, dat si lauter Saachen, wou mer hu misse reagieren op Basis vun dem Avis vum Statsrot, an ech mengen, wa mer Zäit gehat hätten, hätte mer ons iwwert deen Avis vum Statsrot do ewechgesat oder en neien Amendement proposéiert. Dat wier op jidde Fall méi richtig gewiescht, wéi elo an enger Situatioun ze sinn, wou dat, wat zielt, de Règlement européen ass, an dat, wat mer hei am Gesetz stoen hunn, domadder kann een alles maachen, souguer sech drop setzen, well et huet kee Wäert, et ass d'europäescht Règlement, wat Virrang huet.

Da géif ech och mengen, Här Minister -, an dat war eng Fro, déi ech lech wollt stellen -,...

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- ...ob et net gutt wier, fir en Texte coordonné ze publizéieren, dass heescht net nuren déi zwee Gesetzter, mä ze kucken, dass een e gesamten Text huet, well wann de Bierger an och d'Entreprises dobausse sech sollen erëmfannen, dann, mengen ech, wier et gutt, wann e koordinéierten Text géif publizéiert ginn.

Dann ass eng Fro, déi ganz oft gestallt gëtt vu ganz ville Bierger, dass ass, wéi déi Raccorde- menter un dee bestehenden elektresche Réseau kënnen duerchgezu ginn, wann et ëm Verbindungen, ëm alternativ Energie geet. Et gesäit een, dass do Schwierigkeete sinn. Bis elo gesäit een zum Beispill e Bauer, dee freet, fir eng Connexioun ze kréien, an dann ass de Gé- rant vum Réseau, dee seet neen, a fäerdeg ass et. Do, mengen ech, misst een elo kucken, dass dat awer iergendwéi geregelt gëtt, dass ee sé- cher ass, dass deen, deen den Invest mécht, fir eng alternativ Energie ze hunn, dann och en Accès ka kréien un de Fournisseur de réseau. Dass heescht, dass mer dat Ganzt un d'Fonction- néiere kréien,...

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- ...well soss wäert et verschidde Schwierigkeeten an der Praxis ginn.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Mir hu laang driwwer diskutéiert.

► **Une voix.**- Neen.

(Interruption)

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- Da schéngt et och wichteg ze sinn, dass mer am Prinzip kënnen den Energieliwwerant wiesselen. Mä ech mengen, dass dat awer éischter um Pa- beier steet, well hei zu Lëtzebuerg hu mer de facto nuren een. Et sinn der nach e puer méi klenger do, mä do gesäit awer alles duerno aus - ech denken do u Sudstrom -, dass et net laang wäert daueren, bis iergendwéi awer eng ganz enk Kollaboratioun, wann net och nees eng Fusioun mat Sudstrom wäert entstoen, well duerch dat neit Gesetz, wat mer elo hei stëmmen, schéngt et mer esou ze sinn, dass déi eenzel Informatiounen, déi Renseignementer, déi ee muss kréien...

► **M. Félix Braz** (déi gréng).- Dir kennt eis net...

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- ...an déi ee muss kréien, dass déi mussen hei och vu Sudstrom geliwwert ginn. Ech weess net - vläicht kann den Här Minister mech do rense- gnéieren oder d'Députée-maire hei vun Esch -, ob et méiglech ass, fir iwwerhaapt déi Informa- tiounen, déi duerch d'Gesetz hei virgesi sinn, kënnen ze liwweren.

Dass ass eng Fro, déi ech stellen, well et ass jo net esou, dass een e Gesetz stëmmt mat San- ction pénale an anerer, an da kéint ee vun de Stroumliwweranten net deenen Obligatiounen, déi duerch d'Gesetz virgesi sinn, nokommen.

Duerfir, mengen ech, wier et och wichteg, dass mer vläicht e Bilan géifen zéien no engem Joer, wéi dat Gesetz hei praktesch sech duerchge- zunn huet, well et ass e wichteg Gesetz, wat an den Ae vu ville Leit zwar nach als en ener- gietechnesch Gesetz ugesi gëtt, mä wat awer eng ganz grouss praktesch Portée kann hunn, wann et esou duerchgezu gëtt,...

► **Une voix.**- Da macht eng Motioun!

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- ...wéi et geduecht ass.

Dann ass och an der Debatt gewiescht, fir d'Subsidië fir d'Fotovoltaik ofzeschaffen. Ech mengen, Här Minister, et wär gutt, wann Der dat, wat Der ons an der Kommissioun gesot hutt, och nach eng Kéier géift hei öffentlech soen, well et schéngt esou ze sinn, dass vun deene Subsidiën, déi de lëtzebuergesche Stat gëtt, et net d'lëtzebuergesch Entreprises an d'Propriétaire vum den Häiser sinn, déi dovun- ner profitéieren, mä ganz vill Entreprisë wäit am Ausland. An ech mengen, dass ass de Sënn an den Zweck net vun der Übung, fir esou Saa- chen duerchzebréngen.

Ech wëll och drop hiweisen, dass ee gesinn huet, dass Frankräich notament, wat d'Fotovoltaik ugeet, ganz nei Weeër gaangen ass elo kierzlech, andeem se e Flughafen, dee vun der Arméi wor, integral ëmfonctionnéiert hu fir Fotovoltaik, soudatt se doduerjer bis zu 350.000 Leit kënne mat Strom beliwweren. Do gesäit een also, dass et...

(Interruption)

...esou Weeër gëtt. An dat huet och eng etlech Aarbechtsplaze geschaffen.

Ech mengen, et misst ee sech och iwwerleeën, ob een net och hei zu Lëtzebuerg déi eng oder déi aner Plaz fir esou Saache kéint gebrauchen, notament do, wou mer Industrieplazen hunn, wou am Prinzip et ganz schwéier ass, fir Häiser drop bauen ze loossen, also dass heescht op deenen Terrainen. Duerfir ass dat eng Iwwer- leeung, déi ech och vun onser Säit aus wollt hei an d'Debatt mat erabrénge.

Wat ons och wichteg schéngt an deem Kon- text, fir ze soen, dass ass, dass mer vun der Re- gierung ons erwaarden, dass - au moins, dass dat geschitt ass, wat ech net weess -, mä dass ass, dass mer vläicht eng Analyse thermogra- phique géife maachen, esou wéi se am Ausland duerchgezu ginn ass. Dass heescht, dass iwwer Helikoptere gekuckt gëtt, wat fir eng gréisser Gebailechkeete ganz schwaach sinn, wat Ener- gieisoliatioun ugeet, soudatt een also do misst deen Ablack e Rapport kréien an deenen een- zellen Entreprisë respektiv och dem Stat oder respektiv de Gemengen.

Well a Frankräich hu se gemierkt, dass 70% vun deene Gebaier, déi Energieverschwendung ha- ten, öffentlecher woren. Duerfir wier et also gutt, wann een do e puer Informatiounen kéint kréien, fir dass ee geziilt kéint och hei zu Lëtze- buerg den Energiekonsum reduzéieren.

Dat gesot, wollt ech soen, dass mir als ADR mat deenen zwee Gesetzter d'accord sinn an déi och duerfir wäerte stëmmen.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Här Henckes. Als leschte Riedner ass den Här Urbany agedroen. Här Urbany, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Serge Urbany** (déi Lénk).- Bon, Merci, Här President. Ech mengen, et ass jo schonn e puermol gesot ginn, den Zweck vun där Direk- tiv hei besteet dran, wat jo den drëtten Ener- giepaquet am Fong geholl duerstellt vun der Liberaliséierung vum Energiesecteur, déi Libera- liséierung nach weiderzedriewen.

An ech mengen, et gëtt awer grad an deem Secteur kloer, wou déi wëll Liberaliséierungs- a Privatiséierungslogik vun der EU hiféiert. Nämlech d'Präisser am Energiesecteur sinn europawäit net gefall, wéi eis dat ëmmer ver- sprach gouf. Am Géigendeel, si sinn zënter der Liberaliséierung vum Marché permanent geklommen. A si droen elo, matzen an der Kris, fir vill Leit wesentlech derzou bäi, dass se déi zwee Enner um Enn vum Mount net méi ze- summekréien. Et gëtt scho vun Energiearmut geschwat.

Dat Eenzezt, zu deem am Fong geholl déi Libe- raliséierung vun den Energiemäert gefouert huet, ass, dass sech e puer Oligopoler gebilt hunn. Dass heescht, zwee Gräppvoll multinatio- nal Konzerne dominéieren d'Energieversuer- gung vun der europäescher Populatioun an im- poseieren hir Spillregelen.

Dat huet d'Energieversuergung an Europa awer net méi sécher an effikass gemaach. Am Gé- gendeel, souwuel déi ekologesch Fuerderung no enger neier Energiewend wéi och d'Fuerde- rung no abordabele Präisser sinn am Kader, menger Meenung no, vun enger renger Kon- kurrenz net ze erfëllen.

Am Géigenzuch awer huet sech den öffentle- che Secteur, hu sech also de Stat an d'Gemen- gen ëmmer méi aus hirer Verantwortung vun der öffentlecher „Daseinsvorsorge“, wéi se an Däitschland soen, zrëckgezunn. An zu Lëtze- buerg huet just nach d'Stad Esch am Kader vun engem vertikal integrierte Betrib d'Souveräni- téit souwuel iwwert d'Netz wéi iwwert den Un- a Verkaf vun Energie.

Déi liberal Stoussrichtung spigelt sech och bei der Emsetzung vun dëser Direktiv an nationaalt Recht erëm. Nieft punktuelle Verbesserungen, wat de Verbraucherschutz ugeet, stécht virun allem deen alles dominéierende Begrëff vun der Konkurrenz eraus, deen am schrëftleche Rap- port iwwer 30-mol virkënt.

Dat bedeit am Endeffekt, dass d'Politik an de Stat sech net méi sollen amëschen a bal all Pou- voinen un dee sougenannte Régulateur, den ILR, ofginn, deem seng Rechter a seng Autono- mie ausdrëcklech ausgeweit ginn. A gradesou ausdrëcklech ginn och d'Rechter vun der Re- gierung an iwwerhaapt vun de Pouvoirs publics a vun der Demokratie ageschränkt.

An anere Wieder: Mir sollen enger vun de Re- gierung onofhängeger Instanz ëmmer méi Pou- voinen ginn, déi maassgeblech iwwert d'Präispo- litik an iwwert d'Tariffer soll Entscheedungen huelen.

Déi liberal Stoussrichtung fanne mer och an engem anere Punkt erëm, deene sougenannten „smart metering“, dass heescht deene souge- nannten intelligente Compteuern, wou mer ganz bedenklech fannen, wann an deem Ge- setz hei ugedeit gëtt, dass och de Waasser- verbrauch hei soll drop opgebaut ginn.

Grad - menge mer awer - bei der Waasserver- suergung, wat jo bis elo awer nach e Grondbe- soin war, deen nach konnt erfollegräich géint déi Logik vun de Marchée verdeidegt ginn, wa mer derzou iwwerginn, elo dat an déi Verwal- tung vun den Netzer an an déi Kontroll vun den Netzer mat eranzehuelen, de Verbrauch vun Waasser, fäerte mir, dass och domadder Preparatiounen geschafe ginn, fir eng zukünfteg Liberaliséierung och beim Waasser virzehuelen.

Här President, als Lénk si mer der Meenung, dass d'Grondbesoinen an d'Gronddängsch- leeschtungen prinzipiell an öffentlecher Hand mussen bliewen. Mir sinn och age- tratt derfir virun enger Zäit, dass de Stat déi Aktië vun der Enovos, déi libéréiert gi sinn, soll iwwerhuelen, fir eng richtig Energiepolitik am öffentlechen Interesse kënne mat ze beaflossen, wat all Aspekter vun der Energiepolitik ugeet, och déi Energiewend, wou hei zu Recht gesot ginn ass, dass se muss kommen, a wou et kloer gëtt, dass se mat där Gesetzgebung hei ganz vill Steng an de Wee geluecht kritt.

Mir mengen, dass nëmmen d'öffentlech Hand déi demokratesch Legitimitatioun a Fäegkeet huet, den ekologeschen a soziale Besoin vum der Populatioun nozekommen, an dëst an der Logik an am Esprit vun der internationaler Ko- operatioun, an net vun der Konkurrenz. A well dat Gesetz hei selbstverständlech all deenen Erwaardungen an Uspréich net Rechnung dréit, wäerte mir och géint déi zwee Projeten hei stëmmen.

Merci.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Urbany. Elo kritt d'Wuert den Här Wirtschaftsminister, den Här Etienne Schneider.

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l'Éco- nomie et du Commerce extérieur.*- Här President, Dir Dammen an Dir Härren, fir d'Alleréischte er- laabt mer, lech alleguerte Merci ze soen, dass Der bereet waart, déi Chamberssitzung hei an- zeberuffen, fir dass mer de Vote vun deenen zwou Direktiven do nach hikréie virun der Sum- merpaus, well ech d'nächst Woch am Ausland sinn. Duerfir sinn ech lech ganz dankbar a soe Merci derfir.

Da soen ech dem Rapporteur Merci fir säi mëndleche Rapport. Dee schrëftlechen, muss ech zouginn, hunn ech net gelies. Mä dee mëndleche war ganz gutt.

(Hilarité)

An da géif ech soen, da géif ech op déi ver- schidde Riedner agoen, well ech lech de Ré- sumé vum Gesetz erspuren. Deen hutt Der jo alleguerte schonn héiere respektiv gelies.

Vläicht zum Här Eischen. Dir hutt ugereegt, dass mer solle kucken, an Nordafrika Gas hier- zekréien, dass mer do solle Weeër a Mëttel si- chen. Mir sinn amgaangen dat ze maachen do- duerjer, dass mer eben och just wëllen eise Gasréseau u Frankräich ubannen, fir ebe just aus dem nordafrikanesche Raum an Zukunft och kënne Gas ze importéieren an domat net just ofhängeg ze si vu Gas, deen aus dem Oste kënnt, spréch aus Russland kënnt.

Dir hutt och ugereegt, dass den Ausbau vun Eoliennë soll weidergedriwwen ginn. Do wäert Der deemnächst weider Annoncen héieren, wou weider Parke gebaut ginn. Et ass awer esou, dass een do meeschtens net un der Vo- lontéit, fir se ze bauen, scheitert, mä un de Pro- zeduren an un den Oplagen, déi awer ganz streng sinn, wat d'Saach net ëmmer vereinfacht.

Dann hutt Der gefrot, wat d'Biogasanlagen ugeet, dass de Güllebonus misst agefouert ginn. Do kann ech lech vun hei aus soen, dass mer dat wäerte maachen.

An Dir hutt och gefrot, fir déi al Anlagen no deenen neien Tariffer ze bezuelen. Do muss ech lech leider soen, dass dat net geet. Déi al Anla- gen hunn e Businessplang, deen ass och gere- chent op déi al Tariffer. An do gëtt et kee Sënn, dass de Steierzueler elo supplémentaire do be- zilt, fir dass do d'Rendit vun deene Propriétaire soll an d'Luucht goen.

Den Här Helminger hat eng Rei Ausféierunge gemaach iwwert den „smart metering“, iwwer technesch Froen, déi nach mussen gekläert ginn. Dass ass richtig. Do si mer och amgaang, do- runner ze schaffen.

Och wat d'Elektromobilitéit ugeet, sinn nach eng Rei Saachen ze diskutéieren. Mä ech mengen, fir déi béid gëllt awer eent, dass mir awer elo dat, géif ech soen, éischte Land an der Europäescher Unioun sinn, dat kloer Regeln elo festgeluecht huet, eenheetlech Regele fir d'ganz Land fir speziell och eben déi Elektro- mobilitéit. Mir hunn ee System, dat wäert eis et vereinfachen, well aner Länner di sech ganz schwéier domat, fir ee System op d'Been ze setzen.

Da kommen ech zum Schluss op d'Froe vum Här Kox nach eng Kéier zrëck. Da sinn ech och scho beim Här Kox. Den Här Kox huet mech hei esou villes gefrot respektiv kritiséiert, dass ech elo drai Säite Stéchwierder opgeschriwwen hunn, wat lech ugeet.

► **M. Henri Kox** (déi gréng).- Dass freet mech.

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l'Éco- nomie et du Commerce extérieur.*- Dir hutt, fir unzufänken, nach eng Kéier bedauert, dass mer net déi Parté kaaft hunn, déi ArcelorMittal ver- kauft huet oder amgaang ass ze verkaufen un AXA, well Der mengt, mir missten als öffentlech Hand awer d'Majoritéit an där Gesellschaft hunn.

Ech hunn lech dat déi leschte Kéier scho gesot, ech soen lech et elo nach eng Kéier: Mir hunn zu all Moment d'Méiglechkeet, dat Netz, d'Ma- joritéit an deem Netz ze kafen. An do gëtt et kee vun deenen aneren Aktionären, deen eis do kann eng Oppositioun maachen. Deen Dag, wou mir décidéieren, mir hätte gären d'Netzer an öffentlecher Hand a mir hätte gären de Contrôle doriwuer, dann hu se guer keen anere Choix, wéi dat ze maachen. Si hunn dat och al- leguerte mat ënnerschiwwen.

Dann hutt Der lech opgereege iwwer AXA, well déi jo just un enger Rendit interesséiert sinn an net onbedéngt un der Versuergungssécherheet. Do muss ech lech soen, dass d'Rendit, déi eng Gesellschaft wéi Enovos a speziell Creos mécht, fir speziell d'Creos just eben doriwwer erreecht gëtt, dass investéiert gëtt an d'Réseauen. Well Dir wësst, dass eng Netzgesellschaft e regu- léierte Beräich ass, an dee kritt en Taux d'inté- rêr, en Taux de rendement op d'Investitiounen,

déi en an d’Réseae mécht. Wann e keng mécht, huet en och kee Rendement!

Also ass déi Angscht, dass do net sollt investéiert ginn, déi ass net ginn. De Contraire ass de Fall. Dovun ofgesinn, ass et jo nach ëmmer esou, dass AXA net décidéiert, wat an där Firma geschitt. Si hunn 23% an net méi. Dat heescht, si hunn nach net emol eng Minorité de blocage, fir iergendee Projet, deem déi Gesellschaft wëllt maachen, ze blockéieren.

Dir hutt dann des Weidere gesot - ah, dat war u meng Adress, jo -, Dir géift bedauern, dass ech heiansdo méi nach als Manager vun Enovos géif optriede wéi als Energieminister. Ech muss lech soen, dass d’Situatioun eigentlech elo vill méi schlëmm ginn ass zënter ech Minister sinn. Virdru war ech just Manager bei Enovos, elo sinn ech souzesoen de Vertrieeder vum Propriétaire. Dat heescht, ech sinn nach eng Stuf geklommen a wäert duerfir och mat vill Intérêt den Développement vun där Gesellschaft...

(Interruption)

Jo, elo kréien ech allerdéngs näischt méi derfir, dat ass wouer.

...den Développement vun där Gesellschaft do verfollegen.

Mä ech wëll lech awer hei och Folgendes soen: Dir sot op där enger Säit, de Stat muss méi staark an der Gesellschaft sinn, an op där anerer Säit bedauert Der, dass de Stat esou vill Afloss an der Gesellschaft hëlt. Duerfir soen ech lech: Firwat soll ech dann eng Majoritéit kafen, wann Der op där anerer Säit gären hätt, dass ech mech zrëckhalen aus allem?

(Interruption)

Wëllt Der eppes soen? Jo.

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*).- Neen, ech kéint elo, ech waarde bis zum Schluss.

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Dir waart bis zum Schluss. Dat ass...

► **M. le Président**.- Fuert elo emol virun, Här Minister!

► **M. Xavier Bettel** (*DP*).- Loosst lech net provozieren!

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Oh, esou schnell net, Här Bettel.

Dann hutt Der eppes zum Atomstrom gesot, dass den Atomstrom, de Präis vum Atomstrom net d’Käschte refléiert, déi en a Wierklechkeet generéiert. Do sinn ech 100%eg mat lech averstan. Ech muss lech allerdéngs drop hiweisen, dass mir jo net den Atomstrom fördern. Mir bauen och keen hei a mir hunn och ni wëlles gehat, dat ze maachen.

Mir sinn awer an engem Marché commun - an och deem hutt Der iergendwann eng Kéier mat-gestëmmt -, deem eben erlaabt, dass d’fräi Zirkulatioun vu Gidder hei an Europa ass, esou dass och all Client fräi ass ze kafe wéi ee Stroum e wëllt, an dass et eben och - an ech mengen, de Rapporteur huet et virdru gesot - juristesche net méiglech ass, fir ze verbidde, dass Atomstrom zu Lëtzebuerg vun engem Client kann importéiert ginn. Dovun ofgesinn ass et och relativ schwéier ebe just - dat war en anert Argument vun lech -, fir eis Autobunn, also eis Netzer ze späre fir den Atomstrom. Dir wësst, wéi d’Netzer fonctionnéieren oder Dir wësst et och net, mä dat mëscht sech alles an dat kritt een net getrennt.

Da kommen ech zu Ärem Dauerbrenner, wat ech natierlech verstinn an Ärer Positioun, d’Fotovoltaik. Dir reegt lech op, dass mer do wëlle Limitatiounen maachen. Et ass ganz kloer, dass Der recht hutt an der Degressioun vun de Präisser fir d’Fotovoltaik. Mä se sinn awer, somme toute, nach ëmmer vill ze vill deier. Ech hunn lech d’Rechebeispill gesot an ech kann lech et nach 100-mol soen, ech erspueren lech et, d’Fotovoltaik ass 14-mol méi deier wéi eng Wandmillen. Eng Megawattstonn Stroum aus Fotovoltaik ass 14-mol méi deier wéi eng aus enger Wandmillen.

Duerfir sot ech, nom Prinzip - mir sinn an enger, denkt nach eng Kéier drun, budgetär schwieriger Situatioun -, nom Prinzip „méi fir manner“, also méi erneierbar Energie fir manner Suen, soen ech lech, mir huelen déi Suen a mir probéiere se elo an enger éischter Phas méi intelligent anzesetzen, fir all aner Forme vun erneierbaren Energie méi massiv ze ënnerstëtzen, en attendant, dass déi Präisser, wou Der richtig sot, déi elo degressiv sinn, dass déi nach weider falen. Well déi wäerten nach weider falen. Elo maache mer emol all déi...

(Interruption)

Elo maache mer - ee Moment, da kënnt Der gär soen, wat Der wëllt - emol all déi aner Energieformen, erneierbar Energieformen. Déi wëlle mer elo massiv fördern. A wa mer do bis esou gutt wéi zum Schluss komm sinn, mat deem, wat méiglech ass, bis dohinner ass d’Fotovoltaik esou bëlleg, dass mer da mat rouegem

Gewëssen och erëm voll op d’Schinn vun der Fotovoltaik wäerten eriwverschwenken.

Ech wëll lech just nach eng Kéier drop opmierksam maachen, dass mer jo d’Fotovoltaik fir Privatkonsumenten, fir een, dee sech dat wëllt op den Daach bauen, do maache mer et jo net, do loosse mer se jo gewäerden. Dat loosse mer jo zou, aus pädagogesche Grënn, dass jiddwer Privatbierger ka säin Engagement do och weisen. Do hu mer jo och kee Problem. Mir limitéiere just Anlagen iwwer 30 Kilowatt, déi limitéiere mer, well mer déi net méi wäerte subventionéieren elo emol einstweilen, wéi ech lech virdru gesot hunn.

Just dass Der de Rapport gesitt: Op engem Privathaushalt sinn normalerweis véier Kilowatt. Dat heescht, mir erlabe bis 30 Kilowatt an duerno ass et awer Schluss. An da waarde mer bis déi Degressioun och esou wäit komm ass, wéi se an deenen nächste Joren ze erwaarden ass.

An dann, fir dem Här Henckes op seng Fro ze äntwerten an och op Är falsch Ausso, well Dir sot et nach ëmmer, dass massiv Aarbechtsplazen an der Fotovoltaik geschaf ginn. Dir wësst et selwer, Dir wësst et jo selwer, Här Kox, dass dat am Ufank vun deem Boom richtig war, well ganz vill Produktiounsanlagen fir Fotovoltaikzellen an Europa opkomm sinn, dass do immens vill Jobe geschaf gi sinn. Mä entre-temps sinn d’Asiaten, sinn d’Chineesen esou vill méi bëlleg, dass se de komplette Marché an Europa futti maachen. Dat heescht, mir bezuelen dat 15-facht, 14-facht, pardon, fir eng Technologie, déi...

(Interruption)

Jo, Här Kox, ech weess, dass et lech net gefällt, et ass awer esou! Fir déi Suen och nach ze exportéieren, mir schafe keng Aarbechtsplaze méi hei domat. Just nach fir d’Installatioun op den Diech.

► **M. Henri Kox** (*déi gréng*).- 500 Milliarde fir Uelech gi mer nach ëmmer akafen. 500 Milliarden!

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Lauschttert, Här Kox, ech hu jo elo net gesot, dass mer och keen Uelech méi sollen akafen. Ech hu jo och net gesot, dass dat gutt ass. Ech soe just, ech ginn awer net meng Honnerte Milliounen Euro aus, fir se an Asien ze schécken, fir dass déi hir Konkurrenz développéieren, fir eis hei nach méi futti ze maachen, wann ech déiselwecht Sue kann huelen, fir aner Energieformen zu Lëtzebuerg ze fördern, déi och de Lëtzeburger zeguttkommen, der Lëtzeburger Industrie a virun allem dem Lëtzeburger Handwerk. Do mengen ech einfach, dass d’Logik dat verbitt, fir dat an Zukunft esou ze maachen, wéi Dir dat fuerdert.

(Interruption)

Ech probéieren, mä et hëlleft net ëmmer.

(Hilarité et interruptions diverses)

Mä et ass gutt, den Här Kartheiser ass en ale Frënd vu mir - dat ass guer keen Thema -, net eréischt zënter dësem Gesetz, wëll ech soen.

Da wëll ech lech nach eng Kéier...

(Interruption)

Merci. Da wëll ech lech nach eng Kéier drop opmierksam maachen, dass ech gesot hunn a menger Untrëttsried, dass ech den Undeel un erneierbaren Energie wëll bis un d’Enn vu menger Mandatsperiod, an déi ka jo elo ganz schnell sinn, verduebelen.

(Hilarité)

An dann hutt Der kritiséiert, dass mer all déi Éolienné géife maache mat der SEO. Mir maache se net. D’SEO ass e private Betrib, dee Gott sei Dank dem Lëtzeburger Stat och nach zu 40% gehéiert. Mä d’SEO mécht Projeten esou wéi all anere Mensch an all aner Firmaen, déi Éoliennen dorëmmer opriichten. Mä, wa mer déi SEO net hätten, dann hätte mer jo iwwerhaupt näischt am Beräich vun den erneierbaren Energien.

An da wëll ech lech och soen, Är Ausso ass falsch, dass mer de Bierger net mat abannen. Well déi SEO, wou Der jo sot, dass déi ze vill mécht, déi ass op - ech weess et, well ech laang President do war -, déi ass op fir all Form vu Coinvestissement vun de Gemengen a vun de Bierger an déi Anlag.

Dann hutt Der och plädéiert derfir, dass mer déi 600 Kilowatt Éolienné sollen upgraden. Mä där sinn der bal keng méi do. An déi ginn all „upgraded“. D’SEO baut iwwerhaupt keen esou ee Klimpi méi. Dat sinn alles déi risen Anlagen, déi Dir fuerdert. Eppes anescht gëtt iwwerhaupt net méi gebaut.

An déi puert 600-Kilowatt-Anlagen, déi et gëtt, sinn a Privatbesëtz, esou dass mer zwar ëmmer erëm regelméisseg mat deene Propriétaires verhandelen, fir hinne se kënnen ofzekafen an dann en Upgrading ze maachen. Mä och dat ass net esou einfach, vu dass mer se net kënnen enteegnen.

► **M. Gast Gibéryen** (*ADR*).- Et ass alles falsch, wat Der gesot hutt.

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Et ass alles falsch. Bal alles, bal alles.

(Hilarité)

Ech mengen, ech hunn iergendwou eppes, wat richtig ass.

► **M. Gast Gibéryen** (*ADR*).- A wien hätt dat geduecht? Dir sidd dach elo laang genuch hei. Dir misst dach elo bal wëssen, wéi et geet.

(Interruptions diverses)

► **M. le Président**.- Sou! Hei, elo lauschttert Der emol allegueren dem Här Wirtschaftsminister no!

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Merci, Här Président.

(Interruptions)

Da wëll ech soen, dass Der behaupt, mir géifen net wëllen diskutéiere mat lech iwwert den Netzuschloss u Frankräich. Ech schwätzen elo vum Elektreschnetzschloss. De Misär ass, dass ech scho ganz vill mat lech diskutéiert hunn, mä dass Dir näischt gleef, wat ech lech soen. An dann ass de Problem natierlech immens schwéier, eng Diskussioun ze féieren, wann Der näischt gleef.

(Hilarité)

Ech sinn awer ganz gär bereet, nach eng Kéier mat lech ze diskutéieren, wann Der mer da verspricht, mer och eng Kéier nozelauschteeren.

► **M. Gast Gibéryen** (*ADR*).- Ech ginn d’Hoffnung op.

(Hilarité)

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- D’Hoffnung stierft fir d’Lescht. Ech wäert lech och haut verschounen, fir weider dorobber anzegoen.

Dann hutt Der vun der Précarité énergétique geschwat, wou Der sot, dass mer iwwert de Wanter keen dierfen ofspären, dass d’Leit also iwwert de Wanter, wa se keng Suen hunn, einfach net brauchen ze bezuelen.

Mä da froen ech mech wierklech, ob mer elo net hei Sozialpolitik mat Energiepolitik vermëschen. A sot mir wann ech gelift: Wou zéie mer d’Grenz? Wiem erlabe mer dann einfach net ze bezuelen? Wann Dir da muer keng Loscht hutt, iwwert de Wanter ze bezuelen, loosst Dir et sinn. Wou zéie mer do eng Grenz? Dat ass dat Éischt.

An zweetens géif dat jo par analogie...

► **M. Félix Braz** (*déi gréng*).- Et war jo bis elo och e bëssen unterhaltsam. Kee Problem domadder. Et huet awer keen dovunner geschwat, iergendengem eppes ze schenken. Mir hunn net gesot...

► **M. le Président**.- Här Braz, stellt Dir elo eng Fro?

► **M. Félix Braz** (*déi gréng*).- Ech stellen eng Fro.

► **Une voix**.- An op!

(Hilarité)

► **M. le Président**.- Da stellt se och!

► **M. Félix Braz** (*déi gréng*).- Dir musst awer och den Ennerscheid maachen. Den Här Kox huet net dovunner geschwat, dass kee soll bezuelen. Et geet drëms, zu wéi engen Zäite vum Joer dass ee soll bei „mauvais payeurs“ dierfen ofspären. Vermëscht dat dann och net! Dat ass dann och net ganz fair. Et ass emol net méi witzeg.

► **M. le Président**.- Dat do war keng Fro, Här Braz. Här Minister, fuert virun!

► **M. Félix Braz** (*déi gréng*).- Entschëllegt! Meng Fro war, ob den Här Minister dat net och esou gesäit.

(Hilarité)

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Neen, ech gesinn dat net esou, well ech gesinn dat...

► **M. Gast Gibéryen** (*ADR*).- Här Braz, ass dat zu Esch och esou? Dat ass och eng Fro.

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Ech gesinn dat net esou, well et geet...

(Hilarité)

Also, Här Braz, den Ausléiser...

► **M. Gast Gibéryen** (*ADR*).- Ech kann lech awer Fäll brénge vun Esch, déi hunn ofgespaart kritt.

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Här Braz, den Ausléiser vum Ofspären ass jo de Fait, dass d’Leit net bezuelen. An doduerch, dass mer also dann net géifen ofspären, géife mer soen: „Majo, Dir sidd invitéiert, net ze bezuelen.“ Dat

ass, wéi wann Der an de Cactus gitt, da braucht Der do och iwwert de Wanter net ze bezuelen.

(Hilarité)

Neen, dat geet net. An et léist deene Leit hire Problem net. Et léist deene Leit hire Problem net, well Dir mengt jo net, wann d’Leit iwwert de Wanter net bezuelen...

(Interruption)

Dir mengt jo net, dass, wann d’Leit iwwert de Wanter net géife bezuelen, dann hätte se am Fréijoer op eemol riseg Geld, fir dat alles nozebezuelen. Ech mengen, do sinn d’Gemenge gefuerdert. An Dir maacht dat jo gutt zu Esch.

Et ass jo och esou, dass d’Energiegesellschaften d’Gemengen iwwert déi Leit informéieren, déi net bezuelen an déi e Problem hunn, esou dass Dir d’Heft an der Hand hutt, fir da Sozialpolitik ze maachen an deene Leit ze hëllefen. Dir kënnt awer net vun enger privater Gesellschaft verlaangen, dass déi elo erlaben, dass jiddwereen, dee Loscht huet oder keng Loscht huet, ze bezuelen, dat da ka si loosse.

(Interruption)

Dann hutt Der... Ah jo, mat dem Raccorde-mement vun den „renewables“, also vun den Installatiounen am Beräich erneierbar Energien, hutt Der lech opgereggt driwwer, dass mer net higinn an den Uschloss un de Bedreier vum Réseau ginn. Dat heescht, dass de Réseausbedreier muss den Uschloss bezuelen un eng erneierbar Energieform. An deem heite Fall, wann ech vun Elektresch schwätzen, zum Beispill un eng Fotovoltaiksanlag.

Par analogie sot Der zu de Bornen, Bornes électriques... Do gëtt et ee groussen Ennerscheid: Déi Borné fir d’Elektromobilitéit, do decidéiert de Stat zesumme mat de Gemengen, wou déi hikommen, wou déi Sënn maachen hinzekommen. An duerfir ass et dann och ee System, dee wäert funktionéieren. An d’Gestionnaires de réseau, déi wäerten déi Investitioun maachen, leeën dat em op den Netznutzungstarif an der Basse tension.

Ech soen lech direkt, dass dat absolut net wäert an d’Gewiicht falen. Doduerch nämlech, dass herno méi Autoe mat Elektresch fueren, gëtt jo och méi konsuméiert. Also ginn déi Méikäschen iwwer méi Consommatioun verdeelt, esou dass mer dervun ausginn, dass dat en Null-Zomme-Spill gëtt, wa mer vill Succès hu mat der Elektromobilitéit, doduerch souguer d’Netzkäschten erof wäerte goen.

Wat ech wëll soen, ass, dass mir ganz kloer d’Heft an der Hand hunn, wou déi Bornen higestallt ginn. Wann Dir awer elo gär hätt, dass jiddwereen, deem iergendwou eng Fotovoltaiksanlag op e Schapp hannen am Éislek baut, dass deem...

(Interruptions diverses et hilarité)

Pardon, dat huet... Näischt géint d’Éislek. Just well...

(Brouhaha et hilarité)

Den Här Kaes ass och e gudde Frënd vu mir. Allez!

► **Plusieurs voix**.- Ooohhh!

► **Une voix**.- Feigling!

(Hilarité)

► **Une autre voix**.- Wann den Här Minister recht huet, huet e recht.

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Wann hie mech ausschwätze léisst, dann...

► **M. Gast Gibéryen** (*ADR*).- Op déi véiert Spur an der N7 kënnt Der e bauen.

(Hilarité)

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- Wann hie mech ausschwätze léisst, an dat mécht hie ganz bestëmmt, da versteet en, wat ech wëll soen. Vu dass déi Éisleker Koppe wonnerschéi sinn a meeschtens ganz weínege bebaut sinn, a wann dann de Bauer x op enger Éisleker Kopp, wou wäit a breet näischt anescht ass wéi säi Schapp, do decidéiert, eng kleng Fotovoltaiksanlag op säin Daach wëllen ze bauen, an den Netzbereier muss deem op seng Käschten uschléissen, dann hu mir Honnerttausenden Euro Käschten, fir dee Kabel dohin ze leeën, fir eng Anlag, déi ënner Érmstänn vläicht nëmmen 10.000 Euro wäert ass. Dat bréngt strictement näischt. Dat dreift d’Netzkäschten an d’Luucht.

► **M. le Président**.- Här Minister...

► **M. Etienne Schneider**, *Ministre de l’Économie et du Commerce extérieur*.- An duerfir soe mer, well mer do keen Afloss drop hunn, fir dat ze diskutéieren, maache mer dat eben net iwwert dee Wee, mä mir maachen et iwwert d’Subventioun vum Projet an iwwert den Aspei-

setarif. Allerdéngs awer an deem Mooss, wat sënnavoll ass. A wann et sech da fir deejéinegen Investor net rechent...

► **M. le Président.**- Här Minister, erlaabt Der, datt den Här Kox lech eng Fro stellt?

► **M. Etienne Schneider, Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur.**- Selbstverständlich, awer eréischt, wann ech mäi Saz fäerdeg hunn.

► **M. le Président.**- Da maacht Äre Saz fäerdeg

► **M. Etienne Schneider, Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur.**- Ech sinn amgaangen. Wann Der mech net ëmmer géift ënnerbriechen, Här President,...

(Hilarité)

...wäer ech scho fäerdeg.

Wann mir also der Meinung sinn, dass dee Projet sënnavoll ass, da gi mir eng Subventioun, déi awer net duergeet, fir dass e sech dréit, well mir eben net méi ginn, an da gött de Projet net realiséiert. Mä dat, wat... Jo, mä et ass an der Rei. Mä et ass einfach vollekswirtschaftlech onsënneg dann.

Mä, Här Kox, Dir dierft awer Är Fro stellen.

► **M. Henri Kox (déi gréng).**- Ma ech wollt froen, ob Der dann och déi Amendementer gelies hutt. Wann Der de Rapport jo och schonn net gelies hutt, dann ass dat net dat, wat ech do geschriwwen hunn a wat ech proposéiert hunn. Nämlech all Kritären, wat Der elo scho gesot hutt, stinn an deem Text dran. Et ass e Règlement grand-ducal, dat alles mell. Mä ech ginn dervun aus, dass Der et net gelies hutt.

► **M. Etienne Schneider, Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur.**- Ech brauch et net ze liesen.

(Interruption)

Ech brauch dat net ze liesen. Ech sinn nach ëmmer richteg mat deem, wat ech soen. Mir...

(Interruption)

Den Invest vum Kabel, deen déi Anlag uschléisst, gött ofgedeckt iwwert d'Investitiounsbäihëllef an iwwert den Aspeisetarif. A wann dee Kabel esou laang ass, dass doduerch d'Käschten onproportional, disproportional deier ginn, da rechent de Projet sech eben net.

(Interruption)

Jo, mä et ass egal. Et ännert... Et ass egal, wien et war, et ass net gutt. Et ass egal, wien et war, et ass net gutt.

(Interruption)

Voilà! Alles, wat... Jo.

Da wëll ech ofschléisse mam Här Kox a kommen zum Här Henckes, dee frou wier, wa mer een Text coordonné géife maache vun all deenen Energietexter. Do muss ech lech soen, dat wär „nice to have“, mä ech hu keng Zäit a keng Leit, fir dat ze maachen. Dat deet mer leed, mä ech hu vill aner méi sënnavoll Projeten am Energieberäich, wéi dass ech elo Leit wäert op Texte-coordonnée setzen. An ech mengen, duerfir hu mer jo gutt Affekoten an deem Land, déi sech dann do duerch dee Bësch wäerte schloen, wann et néideg ass.

Dann hat Der eng Remarque gemaach zum Wiessel vum Energiefournisseur. Do wëll ech lech just drop opmierksam maachen, de Lëtzebuerger Client huet jo net nëmmen de Choix tëschent Lëtzebuerger Ubidder. E ka jo och an d'Ausland goen. Et gött jo eng Rei Ubidder. Ech soen lech awer direkt: Wann Der d'Präiscalculatioun eng Kéier maacht, dann ass d'Differenz, fir ze wiesselen, esou kleng, dass eigentlech kee Client Interessi weider huet, fir dat do ze maachen.

Ech mengen, den Taux de changement vum Fournisseur ass esou minim, dass en eigentlech iwwerhaapt net an d'Gewicht fällt. Mä et ass awer esou, dass zwielf auslännesch Firmen hei zu Lëtzebuerg um Marché ageschriwwen sinn. Déi sinn awer net all operativ. Déi sinn net all aktiv ginn, mä si kënnen et awer maachen. De Marché ass komplett op. Dat dozou.

Dann den Här Urbany zu gudder Lescht. Dem Här Urbany muss ech soen, wann e seet, dass d'Liberaliséierung net dat bruecht huet, wat se versprach huet, ginn ech em vollkomme recht.

D'Präisser sinn duerch d'Liberaliséierung net erofgaangen, si sinn eropgaangen. Den Här Urbany huet och recht, dass sech duerch d'Liberaliséierung eng Rei Oligopoler gebilt hunn, déi den Energiemarché dominéieren, wat net gutt ass, wat awer och derzou gefouert huet, dass d'Lëtzebuerger Regierung 2005 decidéiert huet: „Majo, géint déi Oligopoler, déi all déi Kleng plattmaachen, mussen mer eis iergendwéi besser opstellen, wa mer nach wëllen en Afloss op eis Energieversuergung hunn.“

Duerfir hu mer jo déi Fusioun gemaach vun all deenen Energiegesellschaften, och an Zesummenaarbecht mat der Stad Lëtzebuerg ënner anerem, fir eben ee groussen Acteur, ee regionalen Acteur hei kënnen ze schafen, deen och deene kann d'Stir bidden. An ech wëll net op den Detail agoen, mä ech sinn awer der Meinung, dass en dat ganz gutt mécht. Do hätt ech och eng ganz Rei Beispiller derzou.

Dann, dann, dann. Wat hunn ech hei nach vun lech?

► **M. Xavier Bettel (DP).**- Dir sidd ganz komplett.

(Interruption)

► **M. Etienne Schneider, Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur.**- Jo. Hei, dat hunn ech gesot. Jo, reguléierten...

► **M. le Président.**- Är Zäit ass och esou lues...

► **M. Etienne Schneider, Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur.**- Ah, meng Zäit ass eriwuer. An ech fannen net méi, wat Der nach gesot hutt.

► **M. le Président.**- ...ofgelaft, Här Minister.

► **M. Etienne Schneider, Ministre de l'Économie et du Commerce extérieur.**- Ech ginn net méi a mengen Noten eens.

(Hilarité)

Duerfir soen ech deenen Deputéierten, déi elo hei mat diskutéiert hunn, villmools Merci fir déi Diskussioun. Och wa mer net ëmmer enger Meinung sinn, ass et awer ëmmer erëm schéin, mat lech ze diskutéieren.

Merci!

► **M. le Président.**- Merci dem Här Minister fir déi lieweg Diskussioun.

Domadder wiere mer um Enn vun der Diskussioun a mir kéimen elo zur Ofstëmmung. Fir d'Éischt zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6316.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6316 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 6316 ass ugeholl mat 52 Jo-Stëmmen, géint 5 Nee-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval (par M. Lucien Clement), Nancy Arendt (par M. Raymond Weydert), MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher (par Mme Christine Doerner), Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank (par M. Serge Wilmes), MM. Léon Gloden (par M. Félix Eischen), Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis (par M. Jean-Paul Schaaf), Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes (par Mme Diane Adehm), MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler (par Mme Martine Mergen), Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Fernand Diederich, Georges Engel, Ben Fayot, Claude Haagen (par M. Roger Negri), Jean-Pierre Klein (par Mme Claudia Dall'Agnol), Lucien Lux (par M. Ben Scheuer), Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz (par M. Marc Angel);

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen, Paul Helminger, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer (par M. Carlo Wagner) et M. Carlo Wagner;

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser.

Ont voté non: MM. Claude Adam (par M. Henri Kox), Félix Braz, Henri Kox et Mme Josée Lorsché (par M. Félix Braz);

M. Serge Urbany.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

Da komme mer elo zur Ofstëmmung iwwert den zweete Projet de loi, den 6317.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6317 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 6317 ass ugeholl mat 52 Jo-Stëmmen, géint 5 Nee-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval (par Mme Christine Doerner), Nancy Arendt (par M. Raymond Weydert), MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher (par Mme Martine Mergen), Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank (par M. Paul-Henri Meyers), MM. Léon Gloden (par M. Félix Eischen), Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies,

Sommaire des séances publiques n°s 35 et 36

Heure d'actualité du groupe LSAP sur les négociations en vue d'un Traité sur le commerce des armes p. 457-460

Motion de M. Félix Braz relative à la condamnation de la répression incessante menée par les autorités chinoises au Tibet p. 460-461

Heure d'actualité du groupe déi gréng sur la réforme du droit d'auteur dans l'époque digitale (vote) p. 461

Question élargie n°27 de M. Claude Meisch sur les éventuels abus dans le cadre du système des chèques-services p. 461-462

Interpellation de M. Fernand Kartheiser sur la stratégie nationale d'aide aux sans-abri p. 462-469

Heure d'actualité du groupe déi gréng sur le projet de réforme de l'espace Schengen p. 469-472

Communications p. 473

Ordre du jour p. 473

Heure de questions au Gouvernement

- Question n°174 du 2 juillet 2012 de M. Marc Spautz relative à la problématique de la surfacturation de la maison de retraite «Am Schmëttbësch» à Schifflange, adressée à M. le Ministre de la Santé, Ministre de la Sécurité sociale p. 473

- Question n°175 du 2 juillet 2012 de M. André Bauler relative à la correction des épreuves d'examen des classes terminales de l'enseignement postfondamental par des chargés d'éducation, adressée à Mme la Ministre de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle p. 473

- Question n°176 du 3 juillet 2012 de M. Roger Negri relative aux répercussions de la fusion entre la Milch Union Hocheifel eg (MUH) et le groupe coopératif Arla Foods, adressée à M. le Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural p. 473-474

- Question n°177 du 3 juillet 2012 de Mme Josée Lorsché relative à la médecine scolaire, adressée à M. le Ministre de la Santé p. 474

- Question n°178 du 3 juillet 2012 de M. Ali Kaes relative à la route N7, adressée à M. le Ministre du Développement durable et des Infrastructures p. 474

- Question n°179 du 3 juillet 2012 de M. André Bauler relative au paiement de l'allocation de rentrée scolaire, adressée à Mme la Ministre de la Famille et de l'Intégration p. 475

- Question n°180 du 3 juillet 2012 de M. Georges Engel relative au développement futur des zones industrielles P.E.D. et «Au Grand Bis» dans la commune de Pétange, adressée à M. le Ministre du Développement durable et des Infrastructures p. 475

- Question n°181 du 3 juillet 2012 de M. Henri Kox relative à la pratique du jet-ski sur la Moselle, adressée à M. le Ministre du Développement durable et des Infrastructures p. 475

- Question n°182 du 3 juillet 2012 de M. Gilles Roth relative aux études SUP dans le cadre de la révision générale des PAG, adressée à M. le Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures p. 475-476

Déclaration de M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État, relative aux conclusions du Conseil européen des 28 et 29 juin 2012 suivie d'un débat p. 476-484

Ordre du jour (suite) p. 484

5978 - Projet de loi relative au retrait obligatoire et au rachat obligatoire de titres de sociétés admis ou ayant été admis à la négociation sur un marché réglementé ou ayant fait l'objet d'une offre au public et portant modification de la loi modifiée du 23 décembre 1998 portant création d'une commission de surveillance du secteur financier p. 484-485

6316 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 1er août 2007 relative à l'organisation du marché de l'électricité

6317 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 1er août 2007 relative à l'organisation du marché du gaz naturel p. 485-492

Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis (par M. Jean-Paul Schaaf), Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes (par M. Marc Spautz), MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler (par M. Serge Wilmes), Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Fernand Diederich, Georges Engel, Ben Fayot, Claude Haagen (par M. Ben Scheuer), Jean-Pierre Klein (par M. Alex Bodry), Lucien Lux (par Mme Claudia Dall'Agnol), Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz (par M. Marc Angel);

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen, Paul Helminger, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer (par M. Carlo Wagner) et M. Carlo Wagner;

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser.

Ont voté non: MM. Claude Adam (par M. Henri Kox), Félix Braz, Henri Kox et Mme Josée Lorsché (par M. Félix Braz);

M. Serge Urbany.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

Dir Dammen an Dir Hären, mir sinn dann och elo um Enn vun der Sitzung vun haut ukomm. Déi nächst Sitzunge si virgesi fir den 10., 11. an 12. Juli.

D'Sitzung ass opgehewen.

(Fin de la séance publique à 20.24 heures)

Chambre des Députés

Compte rendu officiel

Supplément commun aux quotidiens:

Luxemburger Wort, Tageblatt, Lëtzebuerger Journal, Zeitung vum Lëtzebuerger Vollek

Contenu rédactionnel:

Service du compte rendu de la Chambre des Députés
Service des relations publiques de la Chambre des Députés
Tél. 466 966-1

Conception, saisie de texte et mise en page:
Espace Médias SA / Polygraphic SA, Differdange

Concept et coordination générale:
BRAIN & MORE, agence en communication, Luxembourg